

Studieplan for Bachelorstudium i sosialt arbeid (2012–2015)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 180

Studiets varighet: 3 år

Undervisningsspråk: Norsk

Stuedsted: Fredrikstad

Kontakt

Studieveileder: Mari Gløckner Gil

Telefon: +47 696 08 811

E-post: studier@hiof.no

Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studieplanen for sosionomutdanningen ved Avdeling for helse- og sosialfag, Høgskolen i Østfold (HiØ), bygger på [Rammeplan og forskrift for 3-årig sosionomutdanning](#), fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 1. desember 2005. Rammeplanen skisserer bakgrunnen for framveksten av sosionomutdanningen i Norge og utviklingen av faget sosialt arbeid. Dette danner bakgrunnen for de verdier, fagemner og mål som skal være styrende for utdanningen av sosionomer. I tillegg reguleres studiet blant annet av [forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold](#) og [Utfyllende bestemmelser for bachelorutdanningene i arbeids- og velferdsfag, barnevern, sosialt arbeid og vernepleie, HiØ - Avdeling for helse- og sosialfag](#).

Utdanningen henter kunnskap fra mange fagområder, og det er den totale kompetansen som studentene har fått gjennom teoretiske og praktiske studier, som utgjør sosionomkompetansen. Yrkesutøvelsen krever innsikt i ulike kunnskapsområder. Kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse hentes både fra teori og praksis.

Sosionomens kompetanse

Sosionomutdanningen er en generalistpreget sosialarbeiderutdanning. I utdanningen legges det vekt på at sosionomen utøver forvaltningsarbeid og endringsarbeid/behandling på mange arenaer. Det er i koblingen mellom disse kompetanseområdene sosialt arbeid utøves i praksis.

Hva er sosialt arbeid?

Sosialt arbeid er betegnelsen både på sosionomenes virksomhet og det yrkesspesifikke faget som arbeidet er forankret i. Ulike sider ved sosialt arbeid danner i dag grunnlag for profesjonell kompetanse innen sosialt arbeid. Den internasjonale sosialarbeiderorganisasjonen (IFSW 2003) har formulert følgende definisjon på sosialt arbeid:

"Sosialarbeiderprofesjonen arbeider for sosial endring, problemløsning i forhold mellom mennesker samt myndiggjøring og frigjøring av mennesker for å forbedre deres velferd. Sosialt arbeid benytter seg av teorier om menneskelig atferd og sosiale systemer for å intervensere på de punkter hvor mennesker samhandler med sine miljøer. Menneskerettighetsprinsipper og prinsipper om sosial rettferdighet er fundamentale i sosialt arbeid".

Menneskerettigheter og yrkesetikk

Sosialt arbeid er et internasjonalt fag som er kunnskapsbasert, verdiforankret og brukerorientert. Menneskerettigheter og yrkesetikk har en sentral plass i fagets kunnskapsgrunnlag.

Sosialt arbeidsmandat:

- Samfunnsmandatet - slik dette er nedfelt i lover, retningslinjer og andre nasjonale føringer.
- Det institusjonelle mandat - sosialarbeidere jobber i institusjoner som er opprettet for å avhjelpe og forebygge sosiale problemer.
- Det yrkesspesifikke mandat - sosialarbeidere har en felles forståelse av hva det sosiale arbeidet rommer og de har en felles yrkesetikk.

Hva lærer du?

Grad/tittel ved bestått studium

Gjennomført og bestått studium gir rett til graden bachelor i sosialt arbeid og yrkestittelen sosionom.

Studiets læringsutbytte

Kunnskaper:

Kandidaten

- kan benytte relevante teorier fra psykologi, samfunnsfag, juridiske fag og sosialpolitikk i sitt sosialfaglige arbeid overfor brukere med ulike utfordringer på individ-, gruppe- og samfunnsnivå.
- har faglig kompetanse som innebærer forskningsbasert kunnskap om mennesker i alle aldre som er i en situasjon hvor de har behov for velferdstjenester.
- har kjennskap til og kan benytte de kvalitetskrav som gjelder for fagområdet.
- har forvaltningskompetanse som omfatter både juridisk og faglig skjønn ved anvendelse av aktuelle lover og i saksbehandlingens ulike faser.
- kan benytte sin kunnskap fra teorier, prosesser og metoder i relasjons- og endringsarbeid både i forhold til brukere og i tverrfaglig samarbeid.
- kjenner hovedmål og virkemidler i sosialpolitikken, kan vurdere disse kritisk og kan virke som premissleverandør for beslutninger i hjelpeapparatet og overfor politiske beslutningstakere.

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan identifisere ressurser og muligheter hos brukere av velferdstjenester og kan gjennom sitt arbeid med brukere og brukerorganisasjoner bidra til utvikling av myndiggjørende praksis på individ-, gruppe- og samfunnsnivå.

- kan utføre faglig arbeid i tråd med offentlige og private ordninger som kan virke løsningskapende for brukerne.
- kan dokumentere, kvalitetsutvikle og evaluere eget arbeid.
- har samtale- og samhandlingsferdigheter og mestrer direkte og krevende situasjoner både i forhold til brukere og i tverrfaglig samarbeid.
- kan utføre sosialfaglig arbeid i relasjoner preget av krysspress og interessekonflikter, og kan håndtere slike situasjoner.
- kan utføre sosialfaglig arbeid med mennesker med ulik virkelighetsoppfatning og i flerkulturelle kontekster.

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har etisk kompetanse som omfatter innsikt i etikkens grunnlagsspørsmål og kompetanse om sosialt arbeidsinternasjonale og nasjonale verdigrunnlag
- har evne til kritisk refleksjon, viser profesjonell dømmekraft i ulike verdi- og konfliktspørsmål og handler i tråd med fagfeltets yrkesetiske grunnlagsdokument.
- har profesjonell kompetanse som omfatter evne til kritisk vurdering av egen yrkesutøvelse, respekt, empati og til å ha et brukermedvirkningsperspektiv i sitt arbeid.
- har kompetanse til å vurdere brukers situasjon i et helhetsperspektiv.
- har evne til å innhente ny kunnskap, vurdere den kritisk og bruke den som grunnlag for praksisutøvelsen og videreutvikling av praksis.
- kan formidle sentrale teorier fra sosionomens arbeidsfelt, kjenner ulike problemstillinger og løsninger, kan formidle dette på relevante måter og derigjennom bidra til å utvikle eget fagområde.

Opptak

Opptakskravet er generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Med utgangspunkt i den nasjonale rammeplanen er det treårige bachelorstudiet i sosialt arbeid organisert i tverrfaglige emner der de ulike hoved- og delemner fra rammeplanen inngår. Sosionomutdanningen ved HiØ bygger på samme grunnleggende verdier som sosialt arbeid er forankret i, slik som respekt, solidaritet og samarbeid.

Utdanningen legger vekt på å tilby undervisning og et læringsmiljø som:

- fremmer og stiller krav til studentenes faglige engasjement og innsats, motivasjon, deltaking og personlige utvikling.
- forutsetter et *gjensidig ansvar* for undervisning og læring mellom studenter og lærere med sikte på å utvikle studentenes evne til *å ta ansvar for egen læring*, som grunnlag for deres videre livslange læring og faglige utvikling.
- fremmer studentenes evne til kritisk refleksjon over fag, etikk, samfunn og eget yrkesvalg og yrkesrolle.
- tar i bruk arbeids- og samarbeidsformer som bidrar til å utfordre studentenes verdier, holdninger, følelser og kreativitet.
- bidrar til at studentene utvikler metodisk og målrettet kompetanse i å samle inn, vurdere kritisk, bearbeide, strukturere og formidle informasjon som danner et sentralt element i deres framtidige yrkesutøvelse.
- er i dialog med praksisfeltet, brukerorganisasjoner, forskning og andre utdanninger og fagområder.

Alle emner er obligatoriske. Det kreves at emnene tas i oppsatt rekkefølge, slik at emner i første semester tas før emner i andre semester osv. Se også de ulike emnebeskrivelsene.

Organisering og læringsformer

Bachelorstudiet i sosialt arbeid legger studentaktive undervisningsmetoder, med elementer fra problembasert læring, til grunn for både studieorganisering og valg av pedagogiske undervisnings- og arbeidsformer. **Utdanningen** legger til rette følgende lærings- og undervisningssituasjoner:

Lærings- og undervisningssituasjon

Omfang

Undervisning i samlet kull - i hovedsak som en formidlende undervisningsform; f.eks. forelesninger	Totalt 10-11 timer pr uke. Fordelingen mellom de ulike undervisningsformene spesifiseres i undervisningsplanen
Undervisning i seminargrupper - diskusjons- og dialogpreget undervisning, som setter større krav til forberedelser og bidrag fra studentene. Seminarundervisningen er obligatorisk og er knyttet til studentens arbeid både i grupper og individuelt.	
Arbeid i basisgruppe med veileder	Antall veiledningstimer i det enkelte emne er beskrevet i emnebeskrivelsen. Arbeid i grupper utover dette uten veileder avtales i gruppene og i samarbeid med veileder.
Ferdighetstrening (i seminargruppe)	Antall timer ferdighetstrening er beskrevet i timeplanen for det enkelte emnet.
Praksisstudier (totalt 28 uker)	30 timer pr uke
Forventet studiearbeid pr uke	Minimum 40 timer

Obligatorisk undervisning:

Undervisning i basisgrupper (veiledning), undervisning i seminargrupper, ferdighetstrening og praksisstudier er obligatorisk. Vilkår for fravær er regulert i *Utfyllende bestemmelser for bachelorutdanningene i arbeids- og velferdsfag, barnevern, sosialt arbeid og vernepleie* (se informasjon om studiet). Se også den enkelte emnebeskrivelse for krav og vilkår.

Obligatorisk deltakelse i gruppevirksomhet:

Studentene organiseres i arbeidsgrupper, kalt basisgrupper. Basisgruppene skal bidra til et lærende fellesskap som skal styrke gruppen og den enkeltes faglige utvikling. Et sentralt mål med arbeidet i gruppene er at studentene oppøver evne til faglig samarbeid, respekt og forståelse for hverandre.

- Basisgruppen har jevnlig møter med veileder, der fokus er læring, samarbeid og studieprogresjon. Veiledningen skal legge til rette for planlegging og evaluering av den enkelte og gruppens læringsprosess.
- Alle gruppens medlemmer er forpliktet til å bidra til at samarbeidet i gruppen fungerer. Dette er både et mål og et middel for læring. Gruppens medlemmer skal holde hverandre orientert om forhold som kan påvirke samarbeidet og organisere gruppens arbeid slik at alle bidrar.
- Dersom det oppstår problemer i gruppen som ikke kan løses internt, kontaktes veileder. Gruppen har ansvar for å gi veileder beskjed dersom enkeltstudenter ikke bidrar, og det er veileders ansvar å følge dette opp. Manglende deltakelse i gruppen kan resultere i at man ikke får utført de læringsaktiviteter som er nødvendige for å fremstille seg til eksamen.
- Det stilles krav om at studentene deltar i arbeidet i basisgruppene.

Egenaktivitet - Individuelle studier:

Som det framgår av oversikten over lærings- og undervisningssituasjoner, legger høgskolen til rette teoriundervisning samlet i gjennomsnitt 10-11 timer pr uke. Studiet og undervisningen forutsetter at studentene er heltidsstudenter som arbeider i gjennomsnitt **40 timer** pr uke. Det individuelle studiearbeidet utgjør dermed i gjennomsnitt **25 - 30** timer pr uke - fordelt på følgende aktiviteter: Arbeid med obligatoriske innleveringsoppgaver og arbeidskrav, individuelt og i grupper, egenorganisert studiearbeid i grupper og selvstudier. Gjennom det individuelle studiearbeidet forventes det at studenten utvikler sine studie- og læringsstrategier slik at de i økende grad kan ta *ansvar for og styre sin egen læring*. Gjennom veiledning (individuelt og i gruppe) og individuelle studiesamtaler skal utdanningen støtte studenten i dette.

Bruk av bibliotek:

Biblioteket bidrar til å utvikle studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant og faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene tilbud om bibliotekundervisning, der målet er at de skal kunne søke i norske informasjonskilder, ha kjennskap til internasjonale databaser og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Det vil også bli undervist i referanseteknikk.

Akademisk skriving:

Gjennom hele studiet vil studentene få skriftlige oppgaver individuelt og i grupper for å trene på faglig skriftlig fremstilling. Det organiseres eget skrivekurs i løpet av første studieår.

Arbeidskrav:

Det er knyttet arbeidskrav til hvert av de ulike emnene, disse er nærmere beskrevet i emnebeskrivelsene. Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan gå opp til eksamen, gå ut i praksisstudier eller fortsette med normal studieprogresjon, men resultatet inngår ikke i endelig karakter. Arbeidskravet står som godkjent for samme periode som studieplanen gjelder for, dersom ikke annet er oppgitt i emnebeskrivelsen. Endres studieplanen, er arbeidskravet å regne som godkjent ett år etter at endringen fant sted dersom ikke annet er oppgitt i emnebeskrivelsen. Arbeidskravene kan blant annet være emneprøver, notater, obligatorisk deltakelse, veiledningslogger, gruppeoppgaver eller individuelle oppgaver.

Praksis

Overordnede mål for praksisstudiene

Med praksisstudier menes at studentene skal ut i arbeidsfeltet på relevante arbeidsteder. Praksisstudiene plass i utdanningen er både pedagogisk begrunnet som studieform og faglig begrunnet som studieinnhold. Praksisstudiene skal bidra til at studentene øker sin forståelse for sammenhengen mellom forskning, teori og praktisk arbeid. Observasjon, samhandling, veiledning og praktisk utprøving i arbeidsfeltet er av stor betydning for studentenes mulighet til å utvikle og bevisstgjøre seg egen yrkesrolle.

Praksisstudiene skal være planlagt og målrettet samtidig som det er vesentlig at studentenes læring knyttes til det situasjonsbestemte i praksis. Praksis skal være en integrert del av utdanningen og kan knyttes til alle hovedemner. Den skal bidra til at studentene utfordres til faglig og etisk refleksjon og til bearbeiding av kunnskaper. Studentene skal også gjennom praksisstudiene øke sin bevissthet om egne følelser og holdninger og utvikle sine evner til kommunikasjon og samarbeid. Studentene skal i løpet av sin praksis erfare direkte kontakt med brukere og delta i forvaltningsmessig planlegging og tilrettelegging. Det bør legges til rette for kontakt med forskjellige arbeidsplasser slik at studentene kan skaffe seg kunnskap om yrkesrollen i ulike virksomheter. Høgskolen har ansvar for at studentenes mestring i praksis vurderes.

Studentene skal i praksisstudiene:

- få erfaring med ferdigheter i sosialt arbeid som forberedelse til fremtidig yrkesrolle, ansvar og oppgaver
- praktisere og videreutvikle kunnskaper, ferdigheter og holdninger i direkte samhandling med brukere og under kyndig veiledning
- tilegne seg kunnskap og faglig innsikt som ikke er beskrevet i litteraturen, i samarbeid med erfarne yrkesutøvere
- reflektere over, vurdere og diskutere etikk og fagutøvelse
- innhente erfaringer med sosial- og helsetjenestens oppbygging og organisering
- samarbeide med ulike yrkesgrupper
- samle erfaring som kan drøftes på høgskolen og brukes som grunnlag for videre læring

Krav som må være oppfylt for å starte praksisstudier er beskrevet i emnebeskrivelsene. Det er også utarbeidet egne emnehefter for praksisstudiene (blir tilgjengelige i Fronter).

Praksisdelens varighet og hvor i studiet den er plassert:

Bachelorstudiet i sosialt arbeid har 3 perioder med praksisstudier, totalt 28 uker.

1. Første praksis, sosialt arbeid med enkeltpersoner og familier, er i 3. semester og har en varighet på 8 uker.
2. Andre periode med praksisstudier, sosialt arbeid, er i 6. semester (første halvdel) og har en varighet på 12+1 uker (dvs. 13 uker dersom kandidaten skal ha internasjonal praksis).
3. Tredje periode med praksisstudier er i slutten av 6. semester og har en varighet på 8 uker. I denne perioden er fokuset på bacheloroppgaven.

Ved alle veiledede praksisperioder gjelder:

- For hver praksisperiode skal det foretas en evaluering underveis og en avsluttende evaluering i forhold til målene for praksisperioden. Sluttevalueringen skal bygge på evaluering underveis og eventuelle praktiske øvelser. Evalueringsskjemaet med beskrivelse av hva som er vurdert, underskrives av student, praksisveileder og skoleveileder. Studenten får kopi av den skriftlige evalueringen.
- For at praksisperioden skal være bestått må både den skriftlige evalueringen og arbeidskravet (oppgaven) som er knyttet til praksisen være vurdert til godkjent. I tillegg må veiledningstimene være gjennomført og fraværet må være innenfor de angitte rammer.
- Det er bare adgang til å levere skriftlig arbeidskrav (oppgave) tilknyttet en praksisperiode 3 ganger.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Høgskolen i Østfold tilbyr forskningsbasert undervisning. Sosionomutdanningen legger til rette for et læringsmiljø med studentaktiv forskning der studenter har mulighet til å delta i ansattes forsknings- og utviklingsarbeid.

Internasjonalisering

Sosionomutdanningen deltar i nettverk innen NORDPLUS. Nettverkene samarbeider om gjensidig student- og lærerutveksling med høgskoler i Finland, Sverige, Danmark og Island. Utdanningene deltar også i nettverk for student- og lærerutveksling innen ERASMUS, og har samarbeidsavtaler med høgskoler og universitet i Storbritannia. Utveksling i disse nettverkene kan utløse stipend.

Videre eksisterer det avtaler om studier av ett semesters varighet med Queensland University of Technology i Brisbane i Australia, Augsburg College, Minneapolis, Minnesota i USA og London Metropolitan University i England. Disse er egenfinansierte (institusjonene krever studiepengeavgift).

Det er mulighet for praksisstudier i Namibia og Brasil.

Uttekslingsmulighetene er primært lagt til 4. eller 6. semester av utdanningen, hvor det er mulighet til å gjennomføre utvekslingsopphold av varierende lengde, fra 3 måneder til hele semesteret avhengig av avtaletype. Avdeling for helse- og sosialfag har en internasjonal leder som i samarbeid med faglærere samordner utvekslingen.

Se mer [informasjon på høgskolen nettsider for samarbeidspartnere og kontaktinformasjon til internasjonal leder.](#)

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at du deltar i evaluering av studiene. Dette studieprogrammet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet:

- HiØs studiekvalitetsutvalg gjennomfører årlig en evaluering av studiekvaliteten ved et utvalg av høgskolens studieprogrammer (kalt EVA2)

- Teoriemner evalueres skriftlig
- Praksisemner evalueres skriftlig og muntlig
- Referansegrupper brukes i enkelte emner

Tilbakemelding underveis

Studentene får tilbakemelding i veiledning, i seminarer og skriftlig og muntlig tilbakemelding på egne arbeider. Tilbakemelding kan gis fra fagansatte og medstudenter.

I hver praksisperiode foretas det en evaluering underveis og en avsluttende evaluering i forhold til målene for praksisperioden. Evalueringsskjemaet med beskrivelse av hva som er evaluert underskrives av student, praksisveileder og skoleveileder. Studenten får kopi av den skriftlige evalueringen.

Vurdering

Det benyttes varierte vurderingsformer i studiet; både muntlig og skriftlig vurdering, i gruppe og individuelt i tillegg til at man vurderer den enkelte students ferdigheter i praksis. Det henvises til den enkelte emnebeskrivelse for nærmere informasjon.

Vurderingskriterier ved eksamener

Gjennom eksamensbesvarelsen skal kandidaten dokumentere tilstrekkelig faglig forståelse av temaene som er dekket i oppgaveteksten. Det vil bli lagt vekt på kandidatens evne til teoretisk belysning, logisk resonnering og selvstendig tenkning i forhold til oppgaven. I den forbindelse vektlegges også kandidatens evne til å tolke og avgrense oppgaveteksten og begrunne de valg som blir foretatt.

Det legges vekt på at kandidaten henviser til kilder. Det blir lagt vekt på at besvarelsen er oversiktlig og logisk disponert og at fagstoffet i all vesentlighet framstilles med kandidatens egne formuleringer. Besvarelsen skal ikke overskride det angitte antall ord. Dersom denne maksimalgrensen overskrides med mer enn 10 % får det innvirkning på karakteren.

Plagiatkontroll/fusk

Alle hjemmeeksamener og mappeinnleveringer skal til elektronisk plagiatkontroll. Manglende innlevering av elektronisk besvarelse vil medføre at besvarelsen ikke blir sensurert. **Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent. Helt eller delvis identiske besvarelser er å anse som forsøk på fusk.** Se forøvrig forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold for mer informasjon.

Karaktersystem

Det benyttes bokstavkarakterer A til F, hvor A er beste og E er den dårligste beståtte karakter. F er ikke bestått. I tillegg blir enkelte av emnene vurdert til Bestått/ikke bestått. Se emnebeskrivelsene.

Litteratur

Litteraturlister som er publisert for emner frem i tid kan bli oppdatert foran hvert semester. Oppdatert litteraturliste vil være tilgjengelig i emnebeskrivelsene ved semesterstart.

Jobb og videre studier

En del tar videreutdanning og arbeider innenfor utdanning og forskning. Etter fullført bachelorgrad kan kandidatene søke videre på ulike masterstudier. Ved Høgskolen i Østfold tilbyr vi blant annet følgende aktuelle masterstudier;

- Master i psykososialt arbeid - helse- og sosialfaglig yrkespraksis
- Master i tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren
- Master i organisasjon og ledelse

Utdanningen skal legge til rette for at studentene kan utvikle seg til brukerorienterte, faglige og reflekterte yrkesutøvere som er kvalifisert til sosialt arbeid innen forvaltning og i institusjoner hvor det kreves kunnskap om endrings- og behandlingsarbeid.

Sosionomer arbeider innenfor ulike deler av velferdstjenestene, både kommunalt og statlig. Mange arbeider også i ulike organisasjoner og med personalarbeid. Sosionomutdanningen kvalifiserer for arbeid med å forebygge, løse og redusere sosiale problemer. Sosionomen i Norge arbeider innenfor et vidt spekter av arbeidsfelt.

En stor andel arbeider i kommunale helse-, sosial- og barneverntjenester og ved arbeids- og velferdskontorene. For øvrig jobber sosionomen i ulike deler av spesialisthelsetjenesten både i forhold til barn og voksne. Videre i kriminalomsorg, skole, statlig barne-, ungdoms- og familieforvaltning, høyskoler, universitet og forskningsinstitusjoner m.m.

Sosionomen har ulike arbeidsoppgaver; sosialt arbeid i direkte kontakt med mennesker, råd og veiledning til kolleger og samarbeidspartnere, administrasjon, ledelse, undervisning, forskning og fagutvikling. Sosionomen og sosialt arbeid som fag har benyttet flere tilnærminger:

- individuelt arbeid med enkeltpersoner og deres familier, nettverk og omgivelser
- gruppearbeid med mennesker med felles problemer eller interesser
- samfunnsarbeid; naboskaps-, grasrot- og reformarbeid
- sosial administrasjon og planlegging

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Synnøve Narten 18.05.2011

Studieplanen er revidert

Studieleder Terje Grøndahl, 20.04.2012, og 11.02.2014 - korrigeret læringsutbyttebeskrivelser i tråd med deskriptorer i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjelder for perioden 2012 - 2015 (dvs. studenter som starter høsten 2012)

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2012

Obligatoriske emner

HSSOS10107 Sosionomen. Faget, yrket og samfunnet	10 stp
HSABSV10211 Innføring i sosialpolitikk, jus, sosiologi og sosialantropologi	15 stp

HSFEL12 - Del 1 av 2

Innføring i profesjonell kommunikasjon, tverrprofesjonell samhandling og etikk

Vår 2013

Obligatoriske emner

HSSOS10311

Innføring i psykologiske emner og sosialt arbeid

25 stp

HSFEL12 - Del 2 av 2

Innføring i profesjonell kommunikasjon, tverrprofesjonell samhandling og etikk

10 stp

Høst 2013

Obligatoriske emner

HSASO20111

Saksbehandling i velferdstjenestene

15 stp

HSSOS20211

Praksis 1: Sosialt arbeid i praksis

15 stp

Vår 2014

Obligatoriske emner

HSBSO20308

Psykisk helse, barnevern og familiearbeid

30 stp

Høst 2014

Obligatoriske emner

HSABSV30111

Kunnskapsbasert praksis i spenningsfeltet mellom individ og samfunn

15 stp

HSSOS30211

Sosialt arbeid i spenningsfeltet mellom individ og samfunn

15 stp

Vår 2015

Obligatoriske emner

HSBSO30414

Bacheloroppgave: Faglig fordypning

15 stp

HSSOS30311

Praksis 2: Sosialt arbeid i praksis

15 stp

HSSOS10107 Sosionomen. Faget, yrket og samfunnet (Høst 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for bachelorstudiet i sosialt arbeid.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Etter gjennomført emne skal studentene være i stand til å:

1. Beskrive sosialt arbeids historie, egenart og plass i samfunnet
2. Redegjøre for yrkesgruppens samfunnsmandat og fagets analytiske perspektiv
3. Redegjøre for sentrale temaer som velferdsstatens tjenester og brukergrupper innenfor fagområdet
4. Innhente og oppdatere sin kunnskap innenfor fagområdet
5. Drøfte og anvende ulike yrkesetiske prinsipper relatert til brukers situasjon
6. Planlegge og gjennomføre oppgaveskriving i tråd med gjeldende retningslinjer

7. Beskrive hovedtrekkene i PBL som pedagogisk metode

Innhold

1. Introduksjon til faget sosialt arbeid
2. Introduksjon til yrkesrollen
3. Generell innføring i velferdsstatens tjenestetilbud og brukergrupper
4. Bibliotekundervisning med datasøk
5. Introduksjon til *Yrkesetisk grunnlagsdokument* og trening i å bruke dette i refleksjon og oppgaveskriving
6. Akademisk skrivekurs
7. Seminar- og basisgruppearbeid

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er organisert med studentaktive undervisningsmetoder med elementer fra problembasert læring med selvstudier, forelesninger, obligatorisk deltakelse i seminargrupper, veiledning og arbeid i basisgrupper.

Det er 4 timer obligatorisk basisgruppeveiledning i emnet. De to første timene vil brukes til å skrive gruppekontrakt og lede studentene inn i studiesituasjonen. De to siste veiledningstimen vil ha fokus på arbeidekravene og målene i emnet.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Innlevering av et individuelt notat på maks 700 ord. Arbeidskravet er godkjent ved innlevering til fastsatt tid i Fronter. Det gis tilbakemelding i Fronter fra basisveileder.
- Innlevering av et gruppenotat på maks 1000 ord. Arbeidskravet er godkjent ved innlevering til fastsatt tid i Fronter. Det gis tilbakemelding i Fronter fra emneansvarlig.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning.

Arbeidskravene er gyldig ett semester etter at de er godkjent.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

To dagers hjemmeeksamen. Studentene skriver en individuell oppgave på maks 1600 ord. Besvarelsen vurderes etter karakterskala A- F. Det benyttes to interne sensorer i vurderingen av besvarelsen.

Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulletts time

Litteratur

- 361.3 Aa
Aamodt, L. G. (1997). Den gode relasjonen: støtte, omsorg eller anerkjennelse? 211 s.
Oslo: Ad notam Gyldendal ISBN 82-417-0756-8. Hele boka
- 174.2 Gr
Grønningsæter, A. (2007). Rett eller galt – eller noe midt i mellom: et studiehefte om yrkesetikk fra Fellesorganisasjonen (FO). Oslo: Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsarbeidere 110 s.
URL: <http://www.fo.no/yrkesetikk/rett-eller-galt-eller-noe-midt-i-mellom-article224-150.html>
(Lesedato: 11.06.2012)
- 174.2 Yr
Yrkesetisk grunnlagsdokument for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere. (2002). Oslo: Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere
URL: <http://www.fo.no/yrkesetikk/yrkesetisk-grunnlagsdokument-article227-150.html>
(Lesedato: 11.06.2012)
- 362.5 Fa
Harsløf, I og S. Seim, red. (2008). Fattigdommens dynamikk. Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-013444-2 Kap. 1,2, 3 og 8.
- 361.3 Ko
Kokkinn, J. (2005). Profesjonelt sosialt arbeid, 318 s. (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget
ISBN82-15-00739-2. Kap. 1 og 2
- 361.301 Le
Levin, I. (2004). Hva er sosialt arbeid, 150 s. Oslo: Universitetsforlaget ISBN 82-15-00598-5 (124 sider)
- 371.39 Pe
Pettersen, R. C. (2008). PBL for studenten: en introduksjon til PBL for studenter og lærere, 186 s. (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget ISBN 82-15-00750-3 (105 sider)
s. 9-114
- 361.65 Rø
Rønning, R. & L. J. Solheim (1998). Hjelp på egne premisser?: om brukermedvirkning i velferdssektoren, 181 s. Oslo: Universitetsforlaget. ISBN 82-00-12710-9. (72 sider)
Kap. 2, 3 og 4: s. 21-93
- Artikkel:
Marthinsen, E. & N. Skjefstad (2011). Recognition as a virtue in social work practice. European Journal of Social Work. Vol. 14, No. 2, June 2011, pp. 195-212 URL:
<http://ejcontent.ebsco.com/ContentServer.aspx?target=http%3A%2F%2Fwww%2Eetandfonline%2Ecom%2Fdoi%2Fpdf%2F10%2E1080%2F13691451003744317%3F%26userIP%3D158%2E39%2E177%2E191>
(Lesedato: 18.05.12)
- Lover
Lov om kommunale helse og omsorgstjenester www.lovdata.no

HSABSV10211 Innføring i sosialpolitikk, jus, sosiologi og sosialantropologi (Høst 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiene i

- arbeids- og velferdsfag
- barnevern
- sosialt arbeid
- vernepleie, heltid

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Etter fullført emne skal studenten:

1. Gjøre rede for sosiologisk og sosialantropologisk tenkemåte
2. Gjøre rede for begrepene makt, avmakt, sosiale avvik og sosial kontroll
3. Gjøre rede for ulike definisjoner og forklaringer på fattigdom
4. Gjøre rede for betydningen av kulturelle fortolkningsrammer i møte med mennesker samt sette helse og sykdom inn i et kulturelt perspektiv
5. Beskrive barn og barndom i historisk perspektiv og samtidsperspektiv
6. Gjøre rede for profesjonenes rolle i samfunnet og samfunnsfag som redskap i profesjonsutøvelsen
7. Anvende kunnskap om sosialt nettverk og nettverkskartlegging
8. Gjøre rede for juridisk metode og lovens betydning for yrkesutøvelsen
9. Gjøre rede for forvaltningsrettslige prinsipper og lovregler som er av sentral betydning for faget og yrkesutøvelsen
10. Beskrive velferdsstatens oppbygging
11. Beskrive hvordan hovedinnholdet i velferdspolitikken har betydning for utsatte grupper
12. Gjøre rede for innsatsområder og hvordan velferdsstatens ordninger får betydning for innbyggernes situasjon

Innhold

1. Sosiologisk og sosialantropologisk tenkemåte
2. Makt, avmakt, sosiale avvik og sosial kontroll
3. Fattigdom
4. Kulturelle fortolkningsrammer, helse og sykdom
5. Barn og barndom
6. Profesjoner og samfunnsfag som redskap i profesjonsutøvelsen
7. Sosialt nettverk, nettverksarbeid og nettverkskartlegging
8. Juridisk metode og sentrale rettskildefaktorer som grunnlag for tolkning av rettsregler
9. Forvaltningsrettslige grunnprinsipper og rettighets- og tvangsregler i velferdsstaten
10. Den historiske utviklingen av velferdsstaten. Velferdsstatens oppbygging gjennom det politiske og administrative systemet. Forvaltningsstruktur og oppgaver på kommunalt, fylkeskommunalt, helseforetaks- og statlig nivå
11. Statlige styringssignaler og reformer.
12. Brukernes behov og mulige tiltak og tilbud i tjenesteapparatet

Undervisnings- og læringsformer

Emnet undervises gjennom forelesninger, ressurstimer, seminarer og veiledning. Veiledning foregår i basisgrupper der gruppene diskuterer ulike forhåndsbestemte temaer. Det forutsettes at deltakerne i forkant av veiledningen tilegner seg kunnskap om temaet gjennom lesing og/eller deltagelse i annen undervisning. Det er 4 timer obligatorisk basisgruppeveiledning i emnet.

Undervisningen har som mål å hjelpe studentene til å forstå målene, men hver student er selv ansvarlig for å lære tilstrekkelig til å kunne besvare spørsmål som bygger på målene til eksamen.

Praksis

Ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Innlevering av 1 individuelt notat innen gitt frist. Tilbakemeldinger fra basisgruppeveileder og medstudenter i veiledning.

- Innlevering av 1 gruppeoppgave innen gitt frist. Skriftlig tilbakemelding av basisgruppeveileder.
- Gruppeoppgave med muntlig presentasjon i seminar. Tilbakemelding fra seminarledere og medstudenter.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning.
- Én studiesamtale må være gjennomført. Kort rapport må være levert i Fronter.

Godkjente arbeidskrav er gyldige i samme periode som studieplanen.
Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

4 timers skriftlig eksamen. Ingen hjelpemidler tillatt. Besvarelsen vurderes etter karakterskala A - F. Det benyttes interne sensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Referansegruppe
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulletts time

Litteratur

Litteraturlisten er oppdatert 19.06.2012

Oppføringer merket med @ er gratis nettressurser eller tilgjengelige via Høgskolens abonnementer på e-tidsskrifter.

301 Me

Brodtkorb, E og M. Rugkåsa (red) (2009). Mellom mennesker og samfunn. Sosiologi og sosialantropologi for helse- og sosialprofesjonene. Oslo; Gyldendal akademisk (hele boka 294 s).

Dybvik, K. A. (2005). Varig tilrettelagt arbeid og brukernes nettverk. SOR-Rapport, nr. 3, s. 24-34. (9 sider) @

Elstad, J (2010). Geografiske forskjeller i uføres dødelighet: Levekår, seleksjon, sosial avstand? Tidsskrift for samfunnsforskning nr. 2, s. 191-218. (23s) @

Garvey, P (2005). Domestic Boundaries: Privacy, Visibility and the Norwegian Window. Journal of Material Culture vol. 10, nr. 2, s. 157-176. (20 s).

320.9481 Ha

Hansen, G.S, M.K. Helgesen & S.I. Vabo (2011): Politikk og demokrati. En innføring i stats- og kommunalkunnskap, Oslo: Gyldendal Akademisk. (120 sider).

Kap.1: Profesjonsutøver i et demokrati s. 15 – 25

Kap.2: Grunnbegreper i statsvitenskap s. 27 – 55

Kap.3: Statsforvaltningen og den parlamentariske styringskjeden s. 61 – 69

Kap.5: Storting og regjering s. 96 - 122

Kap.6: Forvaltningen s. 135 - 151

Kap.7: Fylkeskommunen og det regionale nivået s. 153 – 174

Kap.10: Forholdet mellom stat og kommune s. 244 - 270

302.5 Ho

Hove, O. (2001). Stigma: teoretiske tilnærminger til stigma og til forholdet mellom stigma og sosiale ytelser-en kritisk drøfting (Oslo): Høgskolen i Oslo. (63 sider)

344.03 Kj

Kjønstad, A. & A. Syse (2008). Velferdsrett I, 570 s. (4. utg). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-34909-4 (191s)

Kap. 3.2: Retten til opplæring s. 127-133

Kap. 4: Retten til sosiale tjenester s. 161-199

Kap. 5.1-5.3: Retten til helsehjelp s. 203-221

Kap. 6.3-6.4: Sykdomsbaserte trygdeytelser s. 274-307

Kap 8.1-8.3: Folketrygdens pensjonssystem s. 351-358

Kap. 9: Økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram etter sosialtjenesteloven s. 389-420

Kap 10: Tvangshjemler og tvangsbruk i velferdsretten s. 423-445

Kap. 10.6: Psykisk helsevernloven - den viktigste osv. s. 446-479

344.03 Kj

Kjønstad, A. & A. Syse (2008). Velferdsrett II: barnevern og sosiale tjenester, 464 s. (3. utg). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-34911-7

Kap. 6. Barnevernloven - særlig om hjelpetiltak s. 221-266 (45 s)

305.23089 Li

Lidén, H. (2005). Barn og unge fra nasjonale minoriteter. En nordisk kunnskapsoversikt".

ISF Rapport (2005:007) Oslo: Institutt for samfunnsforskning

URL: <http://www.samfunnsforskning.no/Publikasjoner/Rapporter/2005/2005-007>

Kap. I og 30, s.10-21 + 31-46 (26 s) @

344.041 Oh

Ohnstad, B. (2009). Juss for helse- og sosialarbeidere. En innføring i lovgivning, juridisk tenkning og metode. (4. utg.). Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-0813-5.

Kap. 2: Begrepet juss, reglenes funksjon og ulike typer regler s. 19-35

Kap. 4: Grunnleggende juridiske begreper s. 43-63

Kap. 6: De viktigste generelle forvaltningslovene s. 83-109

Kap. 7.6: Tvang og maktbruk i helse- og sosialtjenesten s. 119-122

Kap. 7.7: Rettighetsbestemmelser i helse- og sosiallovgivningen s. 123-125

(67 s.)

Røgstad, Jon (2002) Diskriminering og ulikhet-forklaring og metode. Sosiologisk tidsskrift

nr. 1, s. 4-26 (22s) @

Sandberg, Sveinung (2010). Utbredt men annerledes. Tidsskrift for samfunnsforskning

nr. 4, s. 496-522 (26s) @

361.65 Ve

Stamsø, M. A. (red) 2009: Velferdsstaten i endring. Norsk helse- og sosialpolitikk ved starten av et nytt århundre. (2. utg.) Oslo; Gyldendal Akademiske (233 s)

Kap. 1: Sosialpolitikk i et historisk perspektiv s. 29-63

Kap.2: New Public management s. 67 – 84

Kap.3: Organisering og finansiering av velferdsstaten s. 86 – 115

Kap 4: Sosialpolitikk og teorier om sosiale problemer s. 119 – 140

Kap.5: Om å vite best – sammen – brukermidvirkning i helse og sosialsektoren s.114 - 172

Kap.7: Kommunal sosialpolitikk s. 200 – 230

Kap. 8: Helsetjenester s.233 – 253

Kap. 10: Familien og det sivile samfunn s. 272 - 294

Ørnvig, K (2009) Lost in Translation i møte med det offentlige. Sosiologisk tidsskrift

nr. 4, s. 334-352 (18s) @

Tilleggspensum (brukes i undervisning):

344.03 So

Sosialdepartementet (1992). Lov om sosiale tjenester mv, 248 s. Oslo: Sosialdepartementet (Rundskriv I-1/93)

362.483 So

Sosialdepartementet (2000). Brukerstyrt personlig assistanse, 11 s. Oslo: Departementet. (Rundskriv I-20/2000)
www.regjeringen.no

362.16 Om

Sosial- og helsedepartementet (1997). Omsorgsbolig: en veileder, 28 s. Oslo: Sosial- og helsedepartementet: Kommunal- og arbeidsdepartementet. (Rundskriv I - 29/97, H - 24/97 B) www.regjeringen.no

346.0138 Lo

Sosial- og helsedirektoratet (2004). Lov om sosiale tjenester kapittel 4A, 91 s. Oslo: Sosial- og helsedirektoratet (Rundskriv IS-10/2004) ISBN 82-8081-049-8.
www.regjeringen.no

Lover

Diskrimineringsloven

Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova)

Lov om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion mv. (diskrimineringsloven)

Lov om arbeid og velferdsforvaltningen (NAV-loven)

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (lov om sosiale tjenester i NAV)

Lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven)

Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven)

Lov om barneverntjenester (barnevernloven)

Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova)

Lov om barnehager (barnehageloven)

Lov om folketrygd (folketrygdloven)

Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven)

www.lovdatabasen.no

Totalt 1149 sider fra bøker/artikler

HSFEL12 Innføring i profesjonell kommunikasjon, tverrprofesjonell samhandling og etikk (Høst 2012–Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- bachelorstudiet i arbeids- og velferdsfag
- bachelorstudiet i barnevern
- bachelorstudiet i bioingeniørfag
- bachelorstudiet i sosialt arbeid
- bachelorstudiet i sykepleie, heltid
- bachelorstudiet i vernepleie, heltid

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studentene skal ved avsluttet emne kunne:

- beskrive hva respekt for kollegaer er, inkludert dem fra andre profesjoner
- beskrive minst to kommunikasjonsmetoder
- beskrive hva respekt og empati er, for brukere og pasienter
- beskrive minst to utfordringer i kommunikasjon med brukere eller pasienter
- beskrive hvordan egen og andres atferd påvirker gruppeprosesser på minst to måter
- anvende kommunikasjonsteori til å begrunne valg av målrettet kommunikasjon i yrkesrelevante situasjoner
- skille mellom normative og deskriptive utsagn
- gjengi hovedpunktene i etikken til Aristoteles, Kant, Rawls, utilitarismen, eller omsorgs- og nærhetsetikken
- beskrive minst to etiske aspekter ved sosialpolitikk og helse- og sosialfaglig arbeid
- anvende minst en normativ etikkteori til å vurdere på en systematisk måte hva som er en god handlemåte i yrkesrelevante situasjoner der rett svar ikke er opplagt
- ta standpunkt til om resultatet av å anvende en normativ etikkteori i en yrkesrelevant situasjon kan godtas som eksempel på god etikk

Innhold

- Grunnleggende begreper i kommunikasjon
- Praktiske kommunikasjonsferdigheter:
  - Verbal og nonverbal kommunikasjon
  - Strukturere en samtale
  - Den vanskelige samtalen
  - Omsorg og humor i kommunikasjon
  - Kommunikasjon og fordommer
  - Interkulturell kommunikasjon
- Konflikt, konfliktmestring og konfliktbearbeiding
- Metaetikk
- Omsorgs- og nærhetsetikk
- Normativ etikk:
  - Dydsetikk
  - Pliktetikk
  - Konsekvensetikk
  - Paternalisme og autonomi
  - Rettferdighetsteori
- Arbeid med yrkesrelevante problemstillinger
- Tverrprofesjonelt samarbeid

Undervisnings- og læringsformer

Emnet inneholder flere arbeidskrav og to gruppeoppgaver. Forelesningene tar sikte på å dekke kunnskapsmålene. Deltakelse i basisgrupper, seminarer og arbeid med gruppeoppgavene tar sikte på å dekke ferdighetsmålene. Gruppene er tverrfaglige og nedsettes av høyskolen. Veiledning gis i basisgrupper og i seminarer. Det er 4 timer obligatorisk basisgruppeveiledning i emnet.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse i arbeidet med gruppeoppgavene
- Deltakelse i seminarer og basisgruppeveiledning

Godkjent arbeidskrav er gyldig i samme periode som studieplanen. Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Emnet har to deksamener: To skriftlige gruppeoppgaver.

Deleksamen 1: Skriftlig gruppeoppgave med fokus på etikk.

Deleksamen 2: Skriftlig gruppeoppgave med fokus på kommunikasjon.

Besvarelsene vurderes til Bestått / Ikke bestått.

Begge besvarelsene må vurderes til bestått for å få karakter i emnet. Det gis en samlet karakter, Bestått / Ikke bestått.

Ved ikke bestått resultat ved en eller begge deksamener kan bearbeidet(e) oppgave(r) innleveres for ny vurdering en (1) gang.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles i:

- Lærergroupe
- Programråd

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 14.06.2012

185 Ar

Aristoteles og A. Stigen (1999). Etikk: et hovedverk i Aristoteles' filosofi, også kalt "Den nikomakiske etikk", 115 s. (3. utg). Oslo: Gyldendal ISBN 82-05-26691-3.
s. 19-32
(13 s.)

170 Ca

Carson, S. G. og Kosberg, N. (2011). Etikk: teori og praksis. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. ISBN 978-82-02-34084-1. Alt unntatt Kapittel 5, ss. 11 – 121 og 145 – 201 (167 s.)

174.2 Ch

Christoffersen, S. Aa. (2005). Handling - person - samfunn: innføring i etikk for helse- og sosialfagene, 169 s. (2. utg.) Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-00744-1
Utdrag fra kap. 3 (s. 86-104)

303.482 Da

Dahl, Ø. (2001). Møter mellom mennesker: interkulturell kommunikasjon, 248 s. Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 82-00-45368-5.
Kap. 1-3 og 6, (s. 15-81 og 129-175)

610.730699 Ei

Eide, T. og H. Eide (2007). Kommunikasjon i relasjoner, 443 s. (2. utg.) Oslo: Gyldendal akademisk
ISBN 978-82-05-32689-7
Kap. 1, 6-16 (s. 12-28, 165-418)

160 Fø

Føllesdal, D. et al. (2000). Argumentasjonsteori, språk og vitenskapsfilosofi, 287 s. (7. utg.). Oslo: Universitetsforlaget, ISBN 82-00-12994-2. (20 sider)
side 242-262

174.2 He

Henriksen, J.-O. og A. J. Vetlesen (2006). Nærhet og distanse: grunnlag, verdier og etisk teori i arbeid med mennesker, 285 s. 3. utg. Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 978-82-05-35554-5
Kap. 8 (s. 114-131)

371.4 Pe

Pettersen, R. C. og J. A. Løkke (2004). Veiledning i praksis: grunnleggende ferdigheter, 278 s. Oslo: Universitetsforlaget ISBN 82-15-00494-6.
Kap. 13, s. 214-227 (13 s.)

174.2 Ru

Ruyter, K.W. (2007). Medisinsk og helsefaglig etikk, 344 s. (2. utg.) Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-36260-4
Utdrag fra Kap. 3 (s. 123-141)

174.2 Et

Slettebø, Å. og P. Nortvedt, red. (2006). Etikk for helsefagene, 220 s. Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-34249-1
Kap. 11 (s. 193-215)

170 Me

Kapittel i bok

Wetlesen, J. (1992). Hva slags verdi er menneskeverd? I: J. Wetlesen, red. Menneskeverd : humanistiske perspektiver.
Utdrag s. 7-28 (21 sider)

HSSOS10311 Innføring i psykologiske emner og sosialt arbeid (Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 25

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet sosialt arbeid.

Undervisningssemester

2. semester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Etter gjennomført emne skal studentene være i stand til å:

Tema A - Psykologiske emner og sosialt arbeid:

1. Beskrive sentrale psykologiske tilnæringer og emner som er av betydning for sosialt arbeid
2. Beskrive hvordan ulike tilnæringer får konsekvenser for hvordan man kan arbeide med barn og unge og deres familier
3. Beskrive sentrale kognitive og sosialpsykologiske perspektiver på bruker og hjelper nivå
4. Kunne redegjøre for hvordan emosjonspsykologi kan forklare selvpoppfattelser og ulike sosiale relasjoner på samfunns- og bruker/hjelper nivå

5. Redegjøre for sentrale teorier og forskning om metodeutvikling for myndiggjørende praksis og kunnskap om maktforhold i relasjonsarbeid
6. Beskrive betingelser for kvalitativt gode tjenester og hvilke kvalitetskrav som gjelder for fagområdet
7. Anvende ulike modeller i sosialt arbeid med utgangspunkt i caseoppgaver
8. Gjennomføre en sosialfaglig arbeidsprosess
9. Gjennomføre en kartlegging med utgangspunkt i *Individuell Plan*
10. Reflektere over relevante faglige problemstillinger knyttet til verdibevissthet og etisk dømmekraft

Tema B - Prosjekt:

1. Beskrive hvilke sammenhenger studenten ser mellom virksomhetens mandat, involvering av bruker og velferdsstatens politikk

Innhold

Tema A - Psykologiske emner og sosialt arbeid:

1. Psykologiundervisningen omhandler sentrale tilnæringer til fenomener som er av betydning for sosialfaglig arbeid, for eksempel utvikling, sosiale relasjoner og atferd
2. Psykologiundervisningen er utformet slik at studentene får anledning til å praktisere kritisk tenkning og refleksjon i relasjon til sentrale psykologiske
3. Innføring i utviklingspsykologi, kommunikasjonspsykologi og læringspsykologi
4. Forstå hvordan ulike kunnskapssyn kan påvirke valg av tilnæringer i sosialt arbeid.
5. Betydningen av kognitive og sosialpsykologiske perspektiver
6. Emosjonspsykologi
7. Innføring i teorier om mestring og løsningsfokusert tilnærming
8. Innføring i Nasjonal kvalitetsstrategi og sentrale veiledere og retningslinjer
9. Trene på å gjenkjenne ulike teoretiske perspektiver og forståelsesmåter i sosialt arbeid
10. Trene på å gjennomføre en arbeidsprosess
11. Innføring i Individuell Plan og kartleggingsmetoder i NAV
12. Ferdighetstrening

Tema B - Prosjekt:

1. Teorier om prosjektorganisering og gjennomføring av prosjektarbeid

Undervisnings- og læringsformer

Del A - Psykologiske emner og sosialt arbeid

Undervisningen vil bestå av forelesninger, seminarer, ferdighetstrening, gruppearbeid og veiledning. Ressurstimer/muligheter for diskusjon i klasserom eller på læringsplattform og ferdighetstrening. Veiledning foregår i basisgrupper der gruppene diskuterer ulike forhåndsbestemte temaer. Det forutsettes at deltakerne i forkant av veiledningen tilegner seg kunnskap om temaet gjennom lesing og/eller deltagelse i annen undervisning. Det er 5 timer obligatorisk basisgruppeveiledning i emnet. Bibliotekundervisning inngår også.

Del B - Prosjekt

Prosjektet skal legges opp praksisnært hvor studentgruppene er på 3-5 studenter og er tilknyttet et praksissted. Målet med prosjektet er at studentene skal få et innblikk i hvordan institusjonens mandat er utformet og hvordan dette påvirker utøvelsen av sosialt arbeid. Det er også et mål at studentene får innblikk i hvordan brukerne/klientene opplever tilbudet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Tema A - Psykologiske emner og sosialt arbeid:

- 2 individuelle skriftlige oppgaver på inntil 2000 ord. En av oppgavene er tilknyttet psykologiske emner. Oppgavene er godkjent ved innlevering i Fronter til fastsatt dato. Kort tilbakemelding fra veileder.
- Presentasjon av en arbeidsprosess i sosialt arbeid på bakgrunn av ulike teoretiske perspektiver, i seminar. Vurderes til godkjent/ikke godkjent. Ikke godkjent presentasjon medfører 1 nytt forsøk.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning

Tema B - Prosjekt:

- Deltakelse i obligatorisk undervisning
- Deltakelse i arbeidet med prosjektet og prosjektrapporten

Godkjente arbeidskrav er gyldig i samme periode som studieplanen. Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Det er to deleksamener i emnet. Begge eksamener må bestås for å bestå emnet. Karakter på emnet er den samme som karakteren på deleksamen for tema A. Ved ikke bestått karakter på deleksamen B er det tilstrekkelig å avlegge ny/utsatt eksamen kun i denne delen for å få karakter på emnet.

Deleksamen 1 (Tema A - Psykologiske emner og sosialt arbeid):

Individuell muntlig eksamen med varighet ca 30 minutter. Eksamen tar utgangspunkt i et utlevert case. Det benyttes karakterregel A - F. Intern og ekstern sensor.

Deleksamen 2 (Tema B - Prosjektarbeid):

Prosjektrapport i gruppe på maks 2500 ord. Prosjektrapporten vurderes til bestått/ikke bestått. Intern sensor.

Ved klage på karaktersetting på prosjektrapporten, må alle de som er vurdert samlet, samtykke i og skrive under på klagen. Resultatet av klagebehandlingen gjelder for samtlige i gruppen.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulletts time

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 18.06.2012

361.322 De

DeJong,P og I.K.Berg (2005). Løsningsskapende samtaler. Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 82-05-33932-5

Germundsson, O.E (2008). Brukermedvirkningens etikk – et fokus på mestring. Rus & samfunn. Årg. 2, nr. 5, s. 34-35

URL: http://www.idunn.no/file/ci/14981933/rusos_2008_05_pdf.pdf (Lesedato: 06.05.11)

- 362.5 Fa
Harsløf, I og S. Seim, red. (2008). Fattigdommens dynamikk. Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-013444-2 Hele boken – minus kap 1,2,3 og 8
- 353.53 In
Helsedirektoratet (2010). Individuell plan 2010: Veileder til forskrift om individuell plan, 54 s. Oslo: Helsedirektoratet (IS-1253)
URL: <http://helsedirektoratet.no/publikasjoner/individuell-plan-veileder-til-forskriften/Sider/default.aspx> (Lesedato: 11.06.2012)
- 361.3 Hu
Hutchinson, G. S. & S. Oltedal (2003). Modeller i sosialt arbeid, 237 s. (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget ISBN 82-15-00379-6. (210 sider)
- 361.3 Hu
Hutchinson, G.S. (2007). Sosialt arbeid i kommunen: samfunnsmandat og handlingsrom, 166 s. Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 978-82-05-30638-7 (154 sider)
- 658.404 Je
Jessen, S. A. (2008). Prosjektledelse trinn for trinn: en håndbok i ledelse av små og mellomstore prosjekter. (2. utg.) Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-01365-7
- 361.3 Ko
Kokkinn, J. (2005). Profesjonelt sosialt arbeid, 318 s. (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget ISBN82-15-00739-2. Kap. 3, 4, 5 og 6 (165 sider)
- 361.301 Le
Levin, I. (2004). Hva er sosialt arbeid, 150 s. Oslo: Universitetsforlaget ISBN82-15-00598-5 (124 sider)
- 362.10685 Og
Sosial- og helsedirektoratet (2005). -og bedre skal det bli!: nasjonal strategi for kvalitetsforbedring i Sosial- og helsetjenesten, 56 s. Oslo: Sosial- og helsedirektoratet (IS-1162) ISBN 978-82-8081-072-4
URL: <http://helsedirektoratet.no/publikasjoner/nasjonal-strategi-for-kvalitetsforbedring-i-sosial--og-helsetjenesten-og-bedre-skal-det-bli-2005-2015/Sider/default.aspx>
(Lesedato: 11.06.2012)
Kap. 3-6, s. 9-27 (16 sider)
www.helsedirektoratet.no
- 658.31 Sk
Skau, G. M. (2011). Gode fagfolk vokser: personlig kompetanse i arbeid med mennesker, 178 s. (4. utg.). Oslo: Cappelen akademisk ISBN978-82-02-35014-7 (85 sider)
Kap. 1: Personlig utvikling og forandringsarbeid
Kap. 2: Møtet mellom mennesker
Kap. 3: Personlig kompetanse - del av vår profesjonalitet
- 361.32 So
Solheim, L. J. & B. Øvrelid (2001). Samhandling i velferdsyrke, 247 s. Bergen: Fagbokforlaget ISBN82-7674-445-1. (44 sider)
Kap. 5: Avvik og konformitet
Kap. 6: Klienten: aktør eller produkt?
- Psykologi for sosialt arbeid, barnevern og arbeids- og velferdsfag

150 Es

Banyard, P. et al., ed. (2010). *Essential Psychology: a concise introduction*. UK: Sage Publications ISBN978-1847875389 (Kapittel 4-18, 393 sider)

Bennet, P. (2006). *Abnormal and Clinical Psychology*. Berkshire, GBR: McGraw-Hill Education ISBN978-0-415-95363-4 (Kapittel 1, 26 sider) finnes som e-bok

616.89022 Br

Broberg, A., Almquist, K. & Tjus, T. (2006). *Klinisk barnepsykologi*. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-0305-5 (Kapittel 1, 9 sider)

152.4 Ha

Fischer, A. H., & A. S. R. Manstead (2008). *Social functions of emotion*, I: M. Lewis, J. Haviland, & L. Feldman Barrett, ed. I: *Handbook of emotions* (3rd ed.). New York: Guilford Press ISBN 978-15-9385-650-2 finnes også som e-bok

Gausel, N. (2011). The importance of emotions in social work: Thematic directions from a national conference. *European Journal of Social Work*. Vol. 14, nr. 2, s. 287-291

DOI: 10.1080/13691457.2011.578347 (5 sider)

Gausel, N., & C. W. Leach (2011). Concern for self-image and social-image in the management of moral failure: Rethinking shame. *European Journal of Social Psychology*, Vol. 41, nr. 4, s. 468-478. DOI: 10.1002/ejsp.803 (11 sider)

155.4 Op

Hundeide, K. (2006). *Diskurser, redskaper og kontrakter i barns utvikling: et kulturpsykologisk perspektiv*. I Gulbrandsen, L.M. (red.) *Oppvekst og psykologisk utvikling*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kapittel 10, 19 sider)

150.72 La

Langdridge, D. & G. Hagger-Johnson (2009) *Introduction to Research Methods and Data Analysis in Psychology*. 2nd ed. England: Prentice Hall. ISBN 978-0131982031 (Kapittel 1, 36 sider)

155.9042 La

Lazarus, R. S. (1999). *Stress and emotion. A new synthesis*. New York: Springer Publishing Company. ISBN 978-0-8261-1250-7 (Kapittel 4, 14 sider) finnes også som e-bok

Major, B., & L. O'Brien (2005). The social psychology of stigma. *Annual Review of Psychology*. Vol. 56, s. 393-421

616.8914 Ro

Rogers, C. R. (1961). *On becoming a person*. Boston: Houghton Mifflin Company. ISBN 0-395-08134-3 Kapittel 2 (8 sider)

155 In

Slater, A. & J. G. Bremner, ed. (2011). *An Introduction to Developmental Psychology*. 2nd ed. Chichester: BPS Blackwell. ISBN 9781405186520 Kapittel 2 (29 sider)

Anbefalt tidsskrift:

Children & Society
Child and Adolescent Mental Health
Qualitative Research in Psychology

HSASO20111 Saksbehandling i velferdstjenestene (Høst 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for bachelorstudiet i

- arbeids- og velferdsfag
- sosialt arbeid

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått alle emner i første studieår.

Undervisningssemester

3. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten skal etter gjennomført emne:

1. Redegjøre for politiske styringssignaler inkludert rammeavtaler, forskrifter, rundskriv og retningslinjer i velferdsforvaltningen.
2. Redegjøre for NAVs bakgrunn, mål, organisering og utvikling.
3. Redegjøre for ulike analysemodeller, introduksjonslov og introduksjonsprogram samt antidiskriminering
4. Kjenne til samarbeidsinstanser og lowerk i en kommune, som NAV-ansatte må forholde seg til.
5. Redegjøre for NAVs oppfølgingsmodell og benytte ulike verktøy som brukes i et NAV-kontor.
6. Utøve saksbehandling og skjønnsvurderinger.

7. Benytte ny faglig kunnskap knyttet til NAV.
8. Utføre samtaler med fiktive brukere, også med tolk.
9. Diskutere etiske utfordringer knyttet til arbeid i NAV
10. Planlegge og utføre oppdrag alene eller sammen med medstudenter.
11. Beherske muntlig og skriftlig framstilling og utveksle faglige synspunkter.

Innhold

1. Sentrale lover som sosialtjenesteloven i NAV, arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven, NAV-loven og forvaltningsloven med tilhørende forskrifter, rundskriv og retningslinjer. Kjenne til pasient- og brukerrettighetsloven og arbeidsmiljøloven.
2. Oppbygning og oppgaver i NAV. NAVs tjenester og virkemidler på folketrygdens område, i forhold til arbeidsmarkedstjenester og sosialtjenester.
3. Kulturelle perspektiver i arbeid med enkeltmennesker og grupper. Kulturagram, integrasjonsstrategier, migrasjonsfaser og livssynsmodeller, introduksjonslov og program. Antidiskriminerende arbeid og diskrimineringsloven.
4. Sentrale lover, tjenester og virkemidler i kommunens helse- og omsorgstjeneste, Husbanken, gjeldsrådgivning/-ordning og i spesialisthelsetjenesten
5. Behovsvurdering, arbeidsevnevurdering, utforming av kvalifiseringsprogram, aktivitetsplan og individuell plan. Tjenestene i nav.no.
6. Saksbehandling og foreta skjønnsvurderinger ved utforming av møteinnkallinger/referat, ulike vedtak m.m.
7. Forskning, evalueringer, brukerundersøkelser knyttet til NAV
8. Løsningsskapende samtaler benyttet i ferdighetstrening med fiktive brukere med ulike problemer og ulik kulturell tilhørighet
9. Bruken av faglig skjønn, brukermedvirkning og anerkjennelse. Etiske utfordringer i møtet mellom NAV-veileder og bruker.
10. Planlegge og utføre oppdrag knyttet til seminarer og arbeidskrav.
11. Skriftlig formidlingsevne ved skriftlige arbeider og medstudentvurderinger. Muntlig formidlingsevne ved presentasjoner i studentgrupper. Utveksle faglige synspunkter i en debatt blant annet ved å ta en annens perspektiv.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er organisert i forelesninger, studentaktive seminarer, studentstyrt veiledet basisgruppeundervisning og ferdighetstrening i grupper. Omfanget av ferdighetstrening vil bli nærmere beskrevet i undervisningsplanen. Det gis 4 timer obligatorisk basisgruppeveiledning knyttet til emnets læringsutbytte.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Gjennomført og godkjent skriftlig saksmappe knyttet til lov om sosiale tjenester i NAV. Medstudenter og emneansvarlig gir skriftlige tilbakemeldinger. Emneansvarlig har den endelige godkjenningen. Ved ikke godkjent kan mappa omarbeides 1 gang.
- Gjennomført og godkjent 1 seminar. Medstudentvurdering og lærervurdering i seminaret. Seminarleder har den endelige godkjenningen. Dersom studenten får ikke godkjent seminar gis studenten 1 ny mulighet gjennom et tilrettelagt oppdrag på et annet seminar i emnet.
- Godkjent individuell skriftlig oppgave på inntil 2000 ord. Det gis tilbakemelding på oppgaven av medstudenter. Arbeidskravet er godkjent når det i sin helhet er innlevert til fastsatt frist. Ved manglende eller mangelfull innlevering må studenten omarbeide eller utarbeide ny oppgave. Det er anledning til 1 omarbeiding.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning
- Gjennomført ferdighetstrening. Student som ikke har tilstrekkelig nærvær under ferdighetstreningen, må ta dette igjen. Det vil bli lagt til rette for én ny gjennomføring av treningen.

Se også utfyllende bestemmelser for krav til deltakelse (henvisning i generell del av studieplanen eller ved henvendelse til Avdeling for helse- og sosialfag). Alle arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

4 timers individuell skriftlig skoleeksamen. Ingen tillatte hjelpemidler. Emnet vurderes etter karakterskalaen A - F. Interne sensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Evaluering underveis
- Resultatene behandles i studieretningsmøte

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 18.06.2012

Arbeids- og velferdsdirektoratet (2012). Rundskriv. Hovednr. 35 - Lov om sosiale tjenester i NAV. I tillegg til lovteksten til Sosialtjenesteloven i NAV og kommentarer, inneholder rundskrivet følgende: Forskrift til sosiale tjenester til personer uten fast bopel i Norge, forskrift om internkontroll, forskrift om individuell plan i arbeids- og velferdsforvaltningen og forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad. Hele. 120 s.

URL: <http://www.nav.no/rettskildene/Rundskriv/Hovednr.+35+-+Lov+om+sosiale+tjenester+i+NAV.312829.cms>

361.322 De

DeJong, P & I.K. Berg (2005). Løsningsskapende samtaler, Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 82-05-33932-5
Kap. 5-11, s. 92-273, 181 s. (Husk: kap. 1-4 hadde dere i emne 10311)

Hanssen, H (red)(2010): Faglig skjønn og brukervedvirkning. Bergen: Fagbokforlaget.

Kap 1: Faglig skjønn i utøvelse av profesjonelt helse- og sosialfaglig arbeid s 21-45, 24 s.

Kap 5: Et faglig skjønn forutsetter anerkjennelse av brukerne. S 131-148, 37 s

Kap 6: Faglig skjønn ved utforming av vilkår for sosial stønad - handlingsrom, resonneringsprosess og brukervedvirkning. S 151-178, 27 s

Døhlie, Elsa og Anne Marie Støkken(red): Fagutvikling i velferdstjenester.

Kap 11: Pedersen, Heide: Løsningsorientert bruk av arbeidsevneevaluering i NAV

s 175-186, 11 s

Kap 13: Nygård, Kristin og Riina Kiik: NAV-mottaket - en arena for fagutvikling.

s 202-219, 17 s

Jenssen, A.G. og I. M Tronvoll (red) (2012); Brukervedvirkning. Likeverd og anerkjennelse. Oslo: Universitetsforlaget.

Del II: Teoretiske refleksjoner, kap 3 og 4: s 42-67, 25 s

Del IV: Brukervedvirkning i sosialtjenesten og NAV, kap 15 s 168-179, 11 s

344.03 Kj

Kjønstad, A. & A. Syse (2012). Velferdsrett II: Barnevern- og sosialrett. (4. utg). Oslo: Gyldendal akademisk
ISBN 978-82-05-34911-7.

Kap. 4 Taushetsplikt og opplysningsplikt s. 145-192, 48 s. Kap. 8: Menneskerettigheter og diskrimineringsvern s 325-369, 45 s. Kap. 9: Utlendingsrett og integrering s. 373-415, 42 s

Kunnskapssenteret, Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (2009):

..og bedre skal det bli ved å involvere brukerne og gi dem innflytelse (01.07.2009). 68 s

URL: <http://www.kunnskapssenteret.no/publikasjoner/5143.cms> (Lesedato 26.04.2013)

361.3 Sh

Shulman, L. (2003). Kunsten å hjelpe: bind 1: individer og familien. Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-30258-7 Kap. 1-5: s. 23-320, 298 s.

362.84 Sk

Skytte, M. (2008). Etniske minoritetsfamilier og sosialt arbeid. (2. utg.) Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-38368-5.

Kap. 2: Det kulturelle aspektet s. 62-95, 34s

Kap. 4: Eksil og integrasjon s. 128-151, 4s

Kokkin, Judy (2005): Profesjonelt sosialt arbeid. (2.utg) Oslo: Universitetsforlaget. ISBN82-15-00739-2 Kap. 7: Mekling og økonomisk rådgivning - roller i yrkesrollen, s 225- 256, 31 s

362.84 Th

Thompson, Neil. (2012): Anti-Discriminatory Practice (5th ed.). Basingstoke: Palgrave Macmillan, 221 s

Chap 1: Equality, diversity and social justice p.4-25, 21 s. Chap 2: The theory base p 26-54, 28 s. Chap 3: Gender and sexism p 55-76, 21 s. Chap 4: Ethnicity and racism p 77-102, 25

s

Lover i kompendium:

Lover som studentene skal kunne redegjøre for:

Arbeidsmarkedsloven. Lov om arbeidsmarkedstjenester: LOV 2004-12-10-76

URL: <http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiftdles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20041210-076.html&emne=arbeidsmarkedslov>

Diskrimineringsloven. Lov om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion mv.. LOV-2005-06-03-33. URL: http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiftdles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20050603-033.html&emne=diskriminering*&&

Folketrygdloven. Lov om folketrygd: LOV-1997-02-28-19 URL: <http://www.lovdatab.no/all/hl-19970228-019.html>

Forvaltningsloven. Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker: LOV-1967-02-10 URL: http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiftdles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-19670210-000.html&emne=FORVALTNINGSLOV*&&

Sosialtjenesteloven i NAV. Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen: LOV-2009-12-18 nr 131. http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiftdles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20091218-131.html&emne=lov%20%2b%20om%20%2b%20sosiale%20%2b%20tjenester%20%2b%20i%20%2b%20nav*&&

Introduksjonsloven. Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere LOV-2003-07-04-80 (7 s) URL: <http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiftdles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20030704-080.html&emne=introduksjonslov>

NAV-loven. Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen LOV-2006-06-16-20. URL: http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiftdles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20060616-020.html&emne=nav-loven*&&

Lover studentene skal ha kjennskap til:

Arbeidsmiljøloven. Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.: LOV-2005-06-17-62. URL: http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiftdles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20050617-062.html&emne=ARBEIDSMILJØLOV*&&

Gjeldsordningsloven, Lov om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner: LOV-1992-07-17 nr 99 (17 s.)

URL: <http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiftdles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-19920717-099.html&emne=gjeldsordningslov>

Helse- og omsorgstjenesteloven, Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester: LOV-2011-06-24-30. 21 s

URL: <http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiftdrens?app/gratis/www/docroot/all/hl-20110624-030.html>

Husbankloven. Lov om Husbanken. LOV-2009-05-29-30. URL: http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiftdles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20090529-030.html&emne=HUSBANKLOV*&&

Pasient- og brukerrettighetsloven. Lov om pasient- og brukerrettigheter LOV-1999-07-02-63. URL: http://www.lovdato.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-19990702-063.html&emne=pasient%20%2b%20og%20%2b%20brukerrettighetslov*&

Spesialisthelsetjenesteloven. Lov om spesialisthelsetjenesten m.m.: LOV-1999-07-02-61. URL: http://www.lovdato.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-19990702-061.html&emne=SPESIALISTHELSETJENESTELOV*&

Kompendium med blant annet (det kan komme nye ting til ved emnestart):

Retningslinjer for oppfølgingsvedtak i NAV (2010). Oslo: Arbeids- og velferdsdirektoratet. Kap 1-8. 29 s

URL: http://www.google.no/#hl=no&gs_nf=1&cp=43&gs_id=2&xhr=t&q=Retningslinjer+for+oppf%C3%B8lgingsvedtak+i+NAV&pf=p&output=search&scient=psy-ab&oq=Retningslinjer+for+oppf%C3%B8lgingsvedtak+i+NAV+&aq=f&aqi=&aql=&gs_l=&pbx=1&bav=on.2.or.r_gc_r_pw_r_qf.cf.osb&fp=23de66e7a56f5f23&biw=1536&bih=825
(Lesedato: 26.04.2013)

Tildelingsbrev for 2013. Oslo: Arbeids- og velferdsdirektoratet

URL: http://www.regjeringen.no/upload/AD/publikasjoner/tildelingsbrev/2013/Tildelingsbrev_Arbeids_og_velferdsdirektoratet_2013.pdf (Lesedato: 26.04.2013)

kap 1, 2 og 3. 31 sider.

HSSOS20211 Praksis 1: Sosialt arbeid i praksis (Høst 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for bachelorstudiet i sosialt arbeid.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått alle emner i første studieår.

Undervisningssemester

3. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten skal ved endt praksisperiode kunne:

1. Redegjøre for praksisstedets samfunns-, institusjons- og faglige mandat
2. Redegjøre for hvilke tjenester og virkemidler/metoder/modeller/verktøy praksisstedet rår over for å oppnå sin målsetting. Knytte dette til velferdsstatens politiske målsettinger ovenfor praksisstedets brukere. Reflektere over sammenhengen mellom tjenester/virkemidler, politiske målsetting og brukernes situasjon
3. Redegjøre for teoretisk kunnskap som ligger til grunn for praksisstedets arbeid: teoretisk kunnskap fra studiet så langt og minimum to kilder for «ny» teoretisk kunnskap relevant for dette praksisstedet.
4. Redegjøre for teoretisk kunnskap og anvende dette i det faglige arbeidet, jfr pkt 3.
5. Utøve faglige oppgaver: arbeid i relasjoner og forvaltningsoppgaver, gjennom observasjon, utøvelse under veiledning og selvstendig utøvelse.
6. Presentere og belyse etiske utfordringer og dilemma studenten møter på praksisstedet. Reflektere over egne holdninger, normer og verdier i veiledning med praksisveileder.
7. Legge fram faglig arbeid for kolleger på praksisstedet. Skrive oppgave knyttet til det faglige arbeidet på praksisstedet.

Innhold

1. Praksisstedets mandat
2. Tjenester, virkemidler og politisk målsettinger
3. Teoretisk kunnskap
4. Kopling mellom teori og praksis
5. Faglige oppgaver
6. Etiske utfordringer og dilemma
7. Muntlig og skriftlig formidlingsevne

Undervisnings- og læringsformer

Studenten skal være tilstede på praksisstedet minimum 30 timer pr. uke. For fravær: se utfyllende bestemmelser (henvisning i generell del av studieplanen).

1 dag pr. uke settes av til selvstudier, bl.a. til arbeid med praksisoppgave(r) og teori.

Studenten har en praksisveileder på praksisstedet. Det kreves en forberedt veiledningstime pr. uke i tillegg til fortløpende veiledning i ulike situasjoner. Studenten har også en av høyskolens ansatte som skoleveileder. Skoleveileders ansvar er knyttet til godkjenning av skriftlige arbeider og deltakelse i evaluering av studenten.

Utover veiledning er læreformen i praksis at studenten i størst mulig grad, ut fra egen kompetanse, praksisstedets egenart og hvor langt studenten har kommet i studiet, deltar aktivt i praksisstedets oppgaver.

Ved oppstart av praksisperioden/emnet skal studenten, i samarbeid med praksisveileder, utarbeide en lærekontrakt, se emnehefte spesifikk del (tilgjengelig i Fronter).

Praksis

8 uker veiledet praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskrav som må være vurdert til godkjent for å få praksisperioden bestått, er følgende:

- Ukentlig veiledning med praksisveileder må være gjennomført
- Fravær må være innenfor godkjente grenser.
- Kvaliteten på utførelsen av praksisarbeidet må være godkjent av praksisveileder og skoleveileder gjennom en sluttvurdering.
- Skriftlig praksisoppgave/fagartikkel må godkjennes av skoleveileder. Oppgaven/fagartikkelen skal være på inntil 2000 ord.

Dersom skriftlig praksisnotat inneholder brukeropplysninger, skal retningslinjer for behandling av personopplysninger følges.

Arbeidskrav som ikke blir godkjent, kan omarbeides to ganger. Ikke innlevert arbeidskrav anses som ikke godkjent. Studenten har ikke anledning til å omarbeide arbeidskravet dersom det ikke er innlevert ved første innleveringstidspunkt.

Ved praksisstart får studenten opplyst frister for innlevering(er) av skriftlige arbeidskrav.

Alle arbeidskrav må gjennomføres og godkjennes samme semester. Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Praksisperioden vurderes til Bestått/ikke bestått. For å få praksisperioden vurdert til bestått, må alle arbeidskrav være vurdert til godkjent. Ved vurdering til 'ikke bestått', må alle arbeidskrav gjennomføres og godkjennes på nytt.

Ved tvil om bestått praksisstudier inntreer egne rutiner, se *Utfyllende bestemmelser for bachelorutdanningene i barnevern, sosialt arbeid og vernepleie* (henvisning i generell del av studieplanen).

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulletts time

Litteratur

Litteraturlista kan bli oppdatert før studiestart høst 2012.

361.3 Sk
Skau, G. M. (2003). Mellom makt og hjelp: om det flertydige forholdet mellom klient og hjelper. (3. utg). Oslo: Universitetsforlaget ISBN 82-15-00381-8. (165 sider)
Hele boka, 165 s

HSBSO20308 Psykisk helse, barnevern og familiearbeid (Vår 2014)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for

- bachelor i sosialt arbeid
- bachelor i barnevern

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått eksamen i første studieår bachelor i barnevern og sosialt arbeid.

Undervisningssemester

For begge bachelorstudiene: 4 semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Etter avsluttet emne skal studentene være i stand til å:

- Kjenne til barnevernets organisasjonsmessige oppbygging
- Redegjøre for teorier om og forståelse for psykiske lidelser hos barn og voksne, rusmisbruk, vold og overgrep og hvordan dette kan påvirke barns og voksnes liv
- Redegjøre og reflektere over kunnskap om psykologiske emner som er relatert til temaene i emnet
- Gjøre rede for kjennetegn og beskrive omsorgskompetanse og omsorgssvikt i ulike kulturer
- Arbeide i situasjoner som er preget av omfattende livsbelastninger
- Vise sin kompetanse i samhandling og brukerinvolvering og opptre verdibevisst med etisk dømmekraft
- Oppdatere seg innen barnevernrett og saksbehandlingsregler, samarbeid og samhandlingsformer
- Saksbehandle og koordinere tiltak og tjenester etter lov om barnevern gjennom samarbeid, ressursmobilisering og brukerinvolvering
- Kjenne ulike omsorgstiltak, enten av forebyggende eller kurativ art
- Utrede og forberede et skriftlig og muntlig framlegg for fylkesnemnd og forklare de juridiske vilkårene for overtagelse av barn etter barnevernsloven
- Reflektere over å handle ut fra ulike hensyn i konkrete og komplekse situasjoner med bevissthet om verdigrunnlag og maktforhold
- Redegjøre for teorier om og forståelse for psykiske lidelser hos barn og voksne, rusmisbruk, vold og overgrep og hvordan dette kan påvirke barns og voksnes liv.
- Redegjøre og reflektere over kunnskap om psykologiske emner som er relatert til temaene i emnet
- Gjøre rede for kjennetegn og beskrive omsorgskompetanse og omsorgssvikt i ulike kulturer
- Arbeide i situasjoner som er preget av omfattende livsbelastninger
- Formidle sin kompetanse i samhandling, brukerinvolvering og verdibevissthet og etisk dømmekraft

Innhold

- Ulike forståelser av utviklingen av psykiske lidelser, rusmiddelproblemer, voldsproblematikk og ulike former for omsorgssvikt
- Psykologisk kunnskap som øker forståelsen av ulike psykiske reaksjoner og hvordan tiltak og behandlingsformer utvikles
- Kunnskaper om omsorg og omsorgskompetanse. Kartlegging av omsorgskompetanse og ulike former for omsorgssvikt
- Relasjons- og samhandlingsvansker og hvordan disse kan arbeides med
- Ulike nyere metoder som benyttes i barnevernarbeid
- Samtaletrening
- Samhandle både i tverrfaglige sammenhenger, med individuell plan og i alt arbeid ivareta etisk dømmekraft
- Barnevernets oppbygging og organisering lokalt, sentralt og privat
- Relevante lover som styrer de ulike oppgaver emnet tar opp. Både kunne bruke lowerket i utredningsarbeid og i ulike samarbeidsform
- Saksbehandling i barnevernssaker. Både de som avsluttes ved frivillige tiltak og saker som må viderebehandles i fylkesnemndene
- Kjenne ulike tiltaksmuligheter enten det er forankret i kommunale tiltak eller om det må søkes tiltak fra statens barnevern
- Lære metoder som benyttes i familiearbeid og kunne legge til rette for brukermedvirkning og kunne avdekke ressurser i de berørte familier
- Saksforberedelse for fylkesnemnd og lære både kjenne til saksbehandlingen og prosedyren i en fylkesnemndsak
- Tåle å stå i kompliserte situasjoner og kunne holde fast i lovens muligheter og verdigrunnlaget i faget

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er organisert i forelesninger, studentaktive seminarer, studentstyrt basisgruppeundervisning og ferdighetstrening.

Veiledning: Veiledningen benyttes til faglig refleksjon, seminarforberedelser og veiledning på arbeidskrav

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være vurdert til godkjent etter nærmere beskrevne kriterier for å kunne fremstille seg til eksamen:

- 2 individuelle oppgaver på maks 2000 ord. Disse leveres inn til fastsatt dato i Fronter. Veileder gir tilbakemelding på et arbeidskrav i Fronter. Tilbakemelding på det andre individuelle arbeidskravet gis av medstudenter i seminar.
- 1 oppgave i gruppe på maks 3000 ord. Det gis veiledning på oppgaven i undervisningen og tilbakemelding gis i seminar.
- 1 gruppeoppgave på maks 2500 ord som leveres til fastsatt dato. Tilbakemelding gis av veileder i Fronter.
- Studenten skal levere en komplett læringsmappe (4 oppgaver) 14 dager før eksamen. Oppgavene kan omarbeides før endelig innlevering i læringsmappa. Dette ut fra tilbakemeldinger på arbeidskravet eller ny kunnskap som studenten opplever relevant til arbeidskravet.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning.
- 7 timer obligatorisk basisgruppeveiledning som knyttes til målene i emnet.

Eksamen

Muntlig individuell eksamen (ca. 40 minutter)

Ved muntlig eksamen taes det utgangspunkt i to av oppgavene i læringsmappa. Høgskolen velger oppgavene. De innleverte skriftlige oppgavene vurderes ikke. Det er den muntlige presentasjonen og prestasjonen som vurderes med bokstavkarakterer A - F.

Den muntlige eksamen skal dokumentere at studenten:

- (a) har og kan anvende kunnskaper om problemområder som kjennetegner ulike klient-/brukergrupper som profesjonen arbeider med;
- (b) kan redegjøre for og beskrive sentrale arbeidsmetoder/prosedyrer/tiltak som profesjonen anvender i forhold til disse gruppene; og
- (c) kan vurdere og begrunne hvordan man går fram i det systematiske arbeidet for å utvikle og tilrettelegge tiltak, samt hvordan man arbeider direkte med den enkelte klient/bruker/tjenestemottaker, basert på (a) og (b).

Interne og eksterne sensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Referansegruppe
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulletts time

Litteratur

Litteraturlisten er oppdatert 18.06.2012

362.7 Bu
Bunkholdt, V. & M. Sandbæk (2008). Praktisk barnevernsarbeid, (5. utg). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-38345-6. (304 sider) Hele boka.

362.87083 Ba Eide, K. (2012). Barn på flukt. Psykososialt arbeid med enslige mindreårige flyktninger. Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 978-82-05-40601-8. Del 1 og del 2.

362.29 Fe

Fekjær, H. O. (2009). Rus: bruk, motiver, skader, behandling, forebygging, historie, 423 s. (3. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 978-82-05-39068-3

Hansen, Heidi Aarum (2009) Å ta barns perspektiv - en studie om hva sosialarbeidere gjør for å ivareta barnet i situasjonen. Norges barnevern, nr. 4, s. 246 - 258.

362.88 Is

Isdal, P. (2000). Meningen med volden, 294 s. Oslo: Kommuneforlaget. ISBN 82-446-0571-5

362.2913 Så

Killén, K. & M. Olofsson, red. (2003). Det sårbare barnet: barn, foreldre og rusmiddelproblemer. Oslo: Kommuneforlaget ISBN 82-446-0883-8. (170 sider) Hele boka

344.03 Kj

Kjønstad, A. & A. Syse (2008). Velferdsrett I. (4. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-34909-4.

Kap. 10.8: Tvangshjemler overfor rusmisbrukere etter sosialtjenesteloven, s. 494-503

362.76 Kv

Kvello, Ø. (2010). Barn i risiko: skadelige omsorgssituasjoner. Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-40017-7 (430 sider)

346.017 Li

Lindboe, K. (2012). Barnevernrett. (6. utg.). Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-02055-6.

Kap. 10, 11, 12, 13, 22, 23 24, 25 (83 sider)

Sosialt arbeid har i tillegg kap. 6, 7 og 9.

362.7 Ny

Nygren, P (1997). Profesjonelt barnevern som barneomsorg: fra teori til verktøy, (2. utg.). Oslo:

Ad notam Gyldendal ISBN 82-417-0789-4. (71 sider)

Kap. 5: Barnevern som barneomsorg

Kap. 6: Fire ideologiske prinsipper

Kap. 16: En modell for ansvarsgruppearbeid

Kap. 17: Barnevernsfaglig diagnostikk og utredningsarbeid

362.29083 Pe

Pedersen, W. (2006). Bittersøtt: ungdom, sosialisering, rusmidler. (2. utg.) Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-01057-1. s. 9-120 (111 sider)

616.89 Sn

Snoek, J. E. & K. Engedal (2008). Psykiatri: kunnskap, forståelse, utfordringer. (3. utg.). Oslo: Akribes ISBN 978-82-7950-131-2

Kap. 1-10,12 (142 sider)

362.84 Sk

Skytte, M. (2008). Etniske minoritetsfamilier og sosialt arbeid. (2. utg.) Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-38368-5. (250 s)

For bachelor i barnevern

361.32 As

Askeland, G. A. & O. Molven (2010). Dokument i klientarbeid: journalar, sosialrapportar og saksframstillingar i sosialt arbeid, 227 s. (6. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk
ISBN ISBN 978-82-05-39891-7 (150 sider)

361.322 De

DeJong, P & I.K. Berg(2005). Løsningsskapende samtaler, Oslo: Gyldendal Akademisk
ISBN 82-05-33932-5 Kap 1-11, (262 sider)

For bachelor i sosialt arbeid

155.4136 Øv

Øvreeide, H. (2009). Samtaler med barn: metodiske samtaler med barn i vanskelige livssituasjoner, (3. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget ISBN 978-82-7634-583-4; (150 sider)

362.7 Ny

Schjelderup,L., C. Omre og E. Marthinsen, red. (2005). Nye metoder i et moderne barnevern. Bergen: Fagbokforlaget ISBN 978-82-7674-979-3

Anbefalte dokumenter og tidsskrifter

NOU 2000:12

Barnevernet i Norge: tilstandsvurderinger, nye perspektiver og forslag til reformer, Oslo: Barne- og familiedepartementet (NOU 2000:12) ISBN 82-583-0523-9. (31 sider)

DEL III: Barnevernet som forvaltningssystem

Kap. 8: Beslutningsprosesser i barnevernet

Kap. 9: Barnevernets samhandling med barn og familier

www.regjeringen.no

362.2918 Be

Bedre behandlingstilbud til rusmiddelmisbrukere: perspektiver og strategier: strateginotat. (2004). 56 s. Oslo: Helsedepartementet. (I-103B) (56 sider)
www.regjeringen.no

Bernardes, D. et al. (2010). Asylum Seekers' perspectives on their Mental Health and Views on Health and Social Services: Contributions for Service Provision Using a Mixed-Methods Approach. I: International Journal of Migration, Health and Social Care, Vol. 6, nr. 4, s. 3-19.

NOU 2009:8

Kompetanseutvikling i barnevernet: kvalifisering til arbeid i barnevernet gjennom praksisnær og forskningsbasert utdanning. Oslo: Barne- og likestillingsdepartementet (NOU 2009:8)

ISBN 978-82-583-1012-6

www.regjeringen.no

362.29 Re

Regjeringens handlingsplan mot rusmiddelproblemer 2006-2008 (2005). Oslo: Arbeids- og sosialdepartementet. (A-0006) (16 sider)

www.regjeringen.no

344.0446 He

Rusreformen: pasientrettigheter og endringer i spesialhelsetjenesteloven (2004). Oslo: Helsedepartementet. (Rundskriv I-8/2004) (36 sider)

www.regjeringen.no

362.7 Ru

Rutinehåndbok for barneverntjenesten i kommunene (2006). Oslo: Barne- og likestillingsdepartementet 106 s. (Q-1101 B)
www.regjeringen.no

344.03 So

Lov om sosiale tjenester mv, (1992). Oslo: Sosialdepartementet 248 s.
(Rundskriv I-1/93) Kap. 6

362.76 St

Strategi mot seksuelle og fysiske overgrep mot barn (2005-2009) (2005). Oslo: Barne- og familiedepartementet (Plan Q-1085)
www.regjeringen.no

362.7 Ti

Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barneverntjenesten: en veileder
Veileder / Barne- og likestillingsdepartementet (2006)
Oslo: Barne- og likestillingsdepartementet, 58 s

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:36:09

HSABSV30111 Kunnskapsbasert praksis i spenningsfeltet mellom individ og samfunn (Høst 2014)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Studiested: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Tema A - Forskningsmetode

Obligatorisk emne som gjennomføres med felles undervisning (bachelorstudiene i arbeids- og velferdsfag, bioingeniørfag, barnevern, sosialt arbeid, sykepleie og vernepleie).

Tema B - Kunnskapsbasert praksis

Obligatorisk emne i bachelorstudium i

- arbeids- og velferdsfag
- barnevern
- sosialt arbeid
- vernepleie (heltid og deltid).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått alle eksamener i andre studieår.

Undervisningssemester

5. semester (første halvdel).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Emnet er inndelt i Tema A og Tema B.

Tema A - Forskningsmetode

Etter gjennomført emne skal studentene være i stand til å:

1. Gjøre rede for vitenskapelig metode for å kunne lese forskningsrapporter og nyttiggjøre seg forskningsresultater i sin yrkesutøvelse
2. Gjøre rede for sine handlinger overfor brukerne, andre yrkesutøvere og arbeidsgivere på en faglig, forsvarlig måte
3. Identifisere etiske dilemmaer som en står overfor i forbindelse utføring av forskning.

Tema B - Brukere og hjelpere i en samfunnsmessig kontekst

Etter gjennomført emne skal studentene være i stand til å:

1. Anvende ulike kunnskapskilder i utvikling av kunnskapsbasert praksis.
2. Analysere faktorer som hemmer og fremmer sosial inkludering
3. Vurdere globale utfordringer og internasjonale perspektiver
4. Analysere betydningen av grunnleggende samfunnsøkonomi i velferdstjenestene.
5. Drøfte profesjonell autonomi, brukermakt og rollen som problemløser i privat og offentlig sektor.

Innhold

Tema A:

1. Forskningsprosessen
2. Vitenskapsteori
3. Forskning i et etisk perspektiv
4. Design og validitet, datainnsamling, bearbeide data, litteratursøk.

Tema B:

1. Kan integrere og vurdere brukererfaringer, forsknings- og erfaringsbasert kunnskap i profesjonelt arbeid.
2. Organisatoriske forhold, kultur og styringssignaler som rammebetingelser for sosial inkludering.
3. Norge som del av en større verden. Kunnskap om flyktninger, asylsøkere og andre emigranter i Norge. Kjennskap til viktige internasjonale avtaler.
4. Samfunnsøkonomi som mulighet og begrensning for velferdsordningene våre, nå og fremover.
5. Profesjonelle roller og utfordringer man kan møte som ansatt. Spesielt settes fokus på krysspress-situasjoner mellom ledelse, kollegaer, organisasjonskultur, brukere, faglige-, juridiske- og etiske normer, media osv. når hovedoppgaven er å sette mennesker i stand til å løse sine problemer.

Undervisnings- og læringsformer

Tema A - Forskningsmetode

I dette temaet er det felles undervisning for bachelorstudenter i sosialt arbeid, vernepleie, barnevern, arbeids- og velferdsfag, sykepleie og bioingeniør. Arbeidsformene består av egenstudier, arbeid i basisgruppe, seminarer og forelesninger.

Tema B - Brukere og hjelpere i en samfunnsmessig kontekst

I dette temaet er undervisningen organisert som felles undervisning for bachelorstudentene i barnevern, vernepleie, sosialt arbeid og arbeids- og velferdsfag. Undervisningen vil bli gitt i seminarer og forelesninger og arbeid i mindre grupper som forutsetter aktiv deltakelse fra studentene.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Tema A:

- Vurdering av 2 vitenskapelige artikler med henholdsvis kvalitativt og kvantitativt design. Artiklene må ta utgangspunkt i annen fagdisiplin enn egen og arbeidet gjennomføres i fagspesifikke grupper, samt fremlegges i tverrfaglig seminargruppe. Vurderes til godkjent/ikke godkjent.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning, deltakelse i fagspesifikk gruppe og presentasjonsseminar. Manglende deltakelse i obligatorisk undervisning medfører innlevering av individuell skriftlig oppgave på maks. 2000 ord, med tema fra den delen fraværet har vært.

Tema B:

- En individuell skriftlig oppgave på inntil 2000 ord. Organisert tilbakemelding fra medstudent i forhold til oppgitte kriterier.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning.

Godkjente arbeidskrav er gyldige i samme periode som emneplanen.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

5 timer individuell skriftlig skoleeksamen. Ingen tillatte hjelpemidler.

Vurderes med bokstavkarakterer (A-F). Interne sensorer.

Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Referansegruppe
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulletts time

Litteratur

Tema A:

610.72 Gr

Greenhalgh, T. (2014). How to read a paper: the basics of evidence-based medicine. Oxford: BMJ books FIFT EDITION.
Kapittel 1-4 (s. 1-59), kapittel 6-7 (s. 78-98), kapittel 9 (s. 116-134), kapittel 12-15 (s. 164-220). Til sammen: 152 sider.

Eller:

610.72 Gr

Greenhalgh T. (2012). Att läsa vetenskapliga artikler och rapporter. Lund: Studentlitteratur.
Kapittel 1-4 (s. 23-97), kapittel 6-7 (s. 119-141), kapittel 9 (s. 161-183), kapittel 12-15 (s. 225-279). Til sammen: 172 sider.

300.72 Ja

Jacobsen D.I. (2010). Forståelse, beskrivelse og forklaring. Innføring i metode for helse- og sosialfagene. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
Kapittel 1-3 (s. 15-82), kapittel 6-7 (s. 125-160), kapittel 10-12 (s. 211-262). Til sammen: 153 sider

Tema B:

353.5 Na

Andreassen, Tone Alm & Fossetøl, Knut (Red.). (2011). NAV ved et veiskille : organisasjonsendring som velferdsreform. Oslo: Gyldendal Akademisk.
kpt. 3, 29 sider. **Kompendium**

Askheim, Ole Petter (2009). Brukermedvirkning - kun for verdige trengende? Om brukermedvirkning på rusfeltet. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, nr. 1, s. 52-59. 8 s

Backe-Hansen, E. (2009): Hva innebærer et kunnskapsbasert barnevern? *Fontene forskning*, nr. 2, s. 4-16. **Kompendium**

Barstad, Bernt, (2013). Et godt liv kan måles, *Fontene*, nr. 1, s. 54-58. 5 s.

http://multimedia.api.no/www.frifagbevegelse.no/archive/04682/Et_godt_liv_4682512a.pdf

303.482 Fl

Båtnes, P. I. & Egden, S. (Red.). (2012). Flerkulturell forståelse i praksis. Oslo: Gyldendal akademisk (254 sider)

Caswell, Dorte (2005). Handlemuligheder i socialt arbejde – et casestudie om kommunal frontlinjepsykologi på beskæftigelsesområdet, Roskilde: Roskilde Universitetscenter og akf. Kptl 9, Praksislogikker I socialt arbejde. 10 sider **Kompendium**

<http://www.kora.dk/udgivelser/udgivelse/i3449/Handlemuligheder-i-socialt-arbejde---et-casestudie-om-kommunal-frontlinjepsykologi-paa-beskaeftigelsesomraadet-Phd-afhandling>

Christiansen, Øivin. (2012). Hvorfor har barnevernet problemer med å se og behandle barn som aktører? *Tidsskriftet Norges barnevern*, nr. 1, s. 16-29. 14 s

Dyrlid, Linda & Berg, Berit, (2008). Menneskehandelens ofre – fra utnyttning til myndiggjøring. Evaluering av ROSA-prosjektet. NTNU, 50 s.

<http://samforsk.no/SiteAssets/Sider/publikasjoner/Rosa%20rapport%20-%20opplag%202.pdf>

Eriksson, Bengt B. & Hummelvoll, Jan Kåre (2012): Relevans og evidens. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, nr. 1, s. 33-42. 9 s.

Endresen, Arne & Moe, Sverre (2012). Arbeidsmiljøet blant NAV-ansatte sett i et sosial kapitalperspektiv *Søkelys på arbeidslivet*, nr 1, s.3-18. 16 s.
Galaasen, Anders Mølster (2012). Velferdsagnet eller velferdsdiskriminering? Om ikke-vestlige innvandreres tilbøyelighet til å søke om uførepensjon og hvorfor de oftere får avslag. *Søkelys på arbeidslivet*, nr. 1-2, s. 33-55. 24 s http://www.idunn.no/file/ci/54184165/spa_2012_01-02_pdf.pdf

362.16 Ga

Garsjø, Olav: Institusjonssosiologi. Gyldendal akademiske 2008, kptl. 6. 13 sider **Kompendium**

Gundersen, A., Young, E. & Pettersen, K. T. (2013). Good enough Care? A study of the difficulties Norwegian child welfare workers experience in working with mothers who have intellectual disabilities. *Scandinavian Journal of Disability Research*, 15 (3), 2013 282-297. ,16 s. Internett:
<http://dx.doi.org/10.1080/15017419.2012.692709>

Hansen, Gunnar Vold, Arvesen, Petter A. & Tonholm, Trude (2013). Pappa i fengsel - hvordan ivaretas familien? *Tidsskriftet Norges barnevern*, nr. 4, s.195-104. 11-12 s.

Holte, Pål Ousland (2011). Flerkultur og parallellkultur. *Stat & Styring*, nr. 4, s. 24-25. 2 s.

339 Ly

Lysestøl, P. M. & Meland, E. A. (2012). Velferdsstatens økonomi: Innføring i samfunnsøkonomi for helse- og sosialfag-studenter. Oslo: Universitetsforlaget. ISBN 978-82-15-00293-4. Hele boken (246 sider)

Mevik, Kate & Tveraabak, Marit. (2011). Flerkulturelle møter; mødre møter mødre. *Tidsskriftet Norges barnevern*, nr. 1, s. 24-35. 11 s.

Owren, Thomas (2010). «Else skal på NAV» – om psykisk lidelse og begrepet funksjonshemming. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, nr. 3, s. 228-238. 10 sider

Pettersen, Karen-Sofie (2011). Taushet og tause barn. *Tidsskriftet Norges barnevern*, nr. 1, s. 5-12. 10 s.

Schreiner, Ragnhild & Markussen, Simen (2012). NAV-reformen: «Færre i arbeid og lenger på trygd». *Søkelys på arbeidslivet*, nr. 1-2, s. 151-161), 11 s.

Slettebø, Tor (2013). Forskningssirkler som fagutvikling. I Elsa Døhlie & Anne Marie Støkken (red.), *Fagutvikling i velferdstjenester*. Oslo, Universitetsforlaget (s. 219-232) 13 sider. **Kompendium**

Thomsen, K. Michael (2013). Ikke mine, ikke dine, men VÅRE pasienter: eksempler på samarbeid mellom kommune og DPS for mennesker med psykiske lidelser og omfattende behov for tjenester. Halden, Høgskolen i Østfold. s. 13-63: 50 sider
<http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/148491/Hefte%203-2013.pdf?sequence=1>

Thorbjørnsen N., & Sømme, D. (2006). Mitt bu, min heim, min keiserdom, mitt rike her på jord. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 3(3), 246–254. 13 s.

Thorbjørnsen, N. & Sømme, D. (2007) Er 1. og 2. linjetjenesten mer opptatt av kontroll enn behandling? *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, nr. 4, s. 340-349. 9 s

Trane, Kristin Augenie Randi, (2013). Det er så godt å snakke med deg, men hva kan du gjøre for meg? - Noen sentrale faktorer i møte med afrikanske kvinner utsatt for seksuelle overgrep. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid* nr. 1, s. 46-54 9 s.

Aas, Karin Haarberg. (2013). «Å samtale med barn i barnevernet er mye mer enn bare å snakke med...» -Erfaringer fra et kompetanseutviklende prosjekt i praksis. *Tidsskriftet Norges barnevern*, nr. 4, s. 212.223. 13. s.

Totalt: 876 sider

Anbefalt, ikke-obligatorisk:

Meld. St. 9 (2009 – 2010) Norsk flyktning- og migrasjonspolitikk i et europeisk perspektiv, kpt 3, (Flyktningkonvensjonen) og kpt 4 og 5

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:35:57

HSSOS30211 Sosialt arbeid i spenningsfeltet mellom individ og samfunn (Høst 2014)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Stuedsted: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for *Bachelorstudium i sosialt arbeid*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått alle eksamener i andre studieår.

Undervisningssemester

5. semester, andre halvdel.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Etter gjennomført emne skal studentene være i stand til å:

1. Anvende kunnskaper i prosjektteori
2. Lede arbeidsprosesser i tilknytning til prosjektarbeid
3. Reflektere over og beskrive egen utvikling av profesjonell kompetanse
4. Beskrive samfunnsarbeid som metode i sosialt arbeid
5. Redegjøre for hva som har betydning for sosial inkludering - med spesiell vekt på boligsosialt arbeid
6. Redegjøre for et globalt perspektiv på folkevandring og innvandringspolitikk
7. Lede og koordinere brukergrupper som metode i sosialt arbeid
8. Reflektere rundt spørsmål knyttet til menneskerettigheter med spesiell vekt på ytringsfrihet.
9. Redegjøre for hva som kjennetegner sosialt arbeid som fag

Innhold

1. Gjennomføre et selvstendig prosjektarbeid
2. Praktisk trening i prosessledelse
3. Ferdighetstrening som refleksjon
4. Samfunnsarbeid som tilnærming i sosialt arbeid
5. Innhente og oppdatere kunnskap om levekår og sosial inkludering
6. Migrasjon, asylsaker, flukt i nasjonale og internasjonale lover og konvensjoner
7. Ferdighetstrening i sosialt gruppearbeid med deltakere med felles livssituasjon/problematikk.
8. Menneskerettserklæringen og Yrkesetisk grunnlagsdokument og varslingsansvar
9. Oppsummering og gjennomgang av sentrale områder, utfordringer og dilemmaer for faget sosialt arbeid

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er organisert i forelesninger, studentaktive seminarer, prosjekter, ferdighetstrening og selvstudier. En del av undervisningen er felles med bachelorstudenter i Arbeids- og velferdslag.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Individuelt notat på 750 ord. Godkjent ved innlevering til fastsatt dato i Fronter.
- Prosjektrapport i gruppe, maks 3500 ord. Godkjent ved innlevering i Fronter. Kort tilbakemelding fra emneansvarlig.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning.

Godkjente arbeidskrav er gyldige i samme periode som emnet.

Alle arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Hjemmeeksamen

Gruppeoppgave som hjemmeeksamen over 3 dager.

Besvarelsen skal ha et omfang på maks 3000 ord. 3 studenter. Høgskolen setter sammen gruppene til eksamen.

Det benyttes karakterregel A-F og karakteren gis for hele gruppen. Interne sensorer.

Ved klage på karaktersetting der det gis en felles karakter, må alle de som er vurdert samlet, samtykke i og skrive under på klagen. Resultatet av klagebehandlingen gjelder for samtlige i gruppen.

Evalueringsav emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Referansegruppe
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulletts time

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 06.06.2014

303.482 Er

Eriksen, T.H. og Sajjad, T.A. (2011). Kulturforskjeller i praksis. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. ISBN 978-82-05-41223-1. (13 s)

Kap 16: Mennesket og myndighetene (s 247-260)

174.2 Gr

Grønningsæter, A. (2007): Rett eller galt – eller noe midt imellom? Et studiehefte om yrkesetikk fra Fellesorganisasjonen (FO). (22s)

Kap 10: Lojalitet (s 88-100)

Kap 11: Varslingsansvar (s 100-110)

361.3 Hu

Hutchinson, G S (2010). Samfunnsarbeid – mobilisering og deltakelse i sosialfaglig arbeid. (3. utg). (168 s). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-0539885-6. Hele.

658.404 Je

Jessen, Svein Arne (2008). Prosjektledelse trinn for trinn: en håndbok i ledelse av små og mellomstore prosjekter Oslo: Universitetsforlaget ISBN: 978-82-15-01365-7 (194 sider). Hele.

344.03 Kj

Kjønstad, A. & A. Syse (2012). Velferdsrett II: Barnevern- og sosialrett. (4. utg). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-34911-7. (62 s)

Kap 8.1: Velferdsrett, menneskerettigheter og diskrimineringsvern (s 325-327)

Kap 8.2.: Menneskerettighetenes utvikling og oppbygning (s 327-329)

Kap 8.3.: Menneskerettighetenes stilling i norsk rett (s 329-332)

Kap 8.4.: Sentrale menneskerettighetskonvensjoner (s 332- 342)

Kap 9: Utlendingsrett og integrering (s 373-417)

Nyhus, A. (2003). Det personlige motet: om varslingsansvar og disiplinering.

I: Embla, vol. 8, nr. 4, s. 20-27. (10 sider)

361.65

Stamsø, M. A. (red) 2009: Velferdsstaten i endring. Norsk helse- og sosialpolitikk ved starten av et nytt århundre, Oslo; Gyldendal Akademiske (165s)

Kap. 10: Familien og det sivile samfunn – sentrale velferdsarenaer s. 272 – 295

Kap. 11: Forebygging – vakker tanke eller fornuftig handling s. 299 - 322

Kap. 12: Internasjonale perspektiver på sosialpolitikk s. 283 – 302

363.5 Ul

Ulfrstad, Lars-Marius (red.) (2011). Velferd og bolig, om boligsosialt (sam-)arbeid, 250 s. Oslo: Kommuneforlaget ISBN 978-82-446-2036-9. (Hele boka)

302.34 He

Heap, Ken (2005): Gruppemetode for sosial- og helsearbeidere. (5. utg.) Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-32813-6. Hele. (s 296-13= 283 s)

362.10685 Og

Hvordan kommer vi fra visjoner til handling? Og bedre skal det bli! Praksisfeltets anbefalinger for å oppnå god kvalitet på tjenestene i sosial- og helsetjenesten (2007) (24 s.) Oslo: Sosial- og helsedirektoratet 978-82-8081-096-0 (IS-1162)

Kap 1 – 4 (s 8-32) URL:

<http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/hvordan-kommer-vi-fra-visjoner-til-handling-og-bedre-skal-det-bli-/Sider/default.aspx> (Lesedato: 11.06.2012)

362.10685 Hv

Hvordan holde orden i eget hus: internkontroll i Sosial- og helsetjenesten (2004)

(26 s). Oslo: Sosial- og helsedirektoratet ISBN 82-8081-043-9 (IS-1183)

Kap 1-4 (s 6-32)

URL: <http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/internkontroll-i-sosial--og-helsetjenesten/Sider/default.aspx> (Lesedato: 11.06.2012)

Antall sider: 1106.

HSBSO30414 Bacheloroppgave: Faglig fordypning (Vår 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for bachelorstudium i

- barnevern
- sosialt arbeid

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått alle eksamener i andre studieår.

Undervisningssemester

6. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Etter avsluttet emne skal studentene være i stand til å:

- Drøfte og fordype seg i et faglig tema
- Planlegge, gjennomføre og dokumentere et faglig arbeid
- Anvende metoder for innhenting og bearbeiding av data
- Anvende kunnskap og erfaring om forskningsetikk og personopplysninger
- Framstille faglig arbeid/problemstillinger skriftlig og systematisk
- Anvende faglig samarbeid og kommunikasjon i gruppe

Innhold

- Faglig fordypning innenfor et tema godkjent av høgsolen
- Lage og følge en arbeidsplan. Godkjenning av skoleveileder
- Gruppeveiledning, godkjenning av grunnlag for datainnsamling
- Samtykke, personopplysninger, taushetsplikt, anonymisering, generelle etiske avveininger
- Systematisere og analysere data i forhold til aktuell teori. Drøfte egne funn.
- Samarbeid i gruppe, ansvar for felles arbeidsoppgaver

Undervisnings- og læringsformer

Forberedelsene til arbeidet med bacheloroppgaven starter i 5. semester, med å sette sammen grupper. Det skal være 2-3 studenter i hver gruppe. Høgsolen setter sammen gruppene etter forslag fra studentene. Grupper med færre enn 2 studenter eller flere enn 3 studenter vil ikke bli godkjent. Høgsolen tildeler skoleveileder i løpet av januar. Det er et krav at studentene må velge et tema for bacheloroppgaven som samsvarer med et temaområde fra en av studentenes to/tre første praksisperioder. Bacheloroppgaven skal være relatert til problemstillinger fra praksisfeltet. Teoretiske oppgaver som for eksempel litteraturstudier vil ikke bli godkjent. Det kan skrives fagartikkel etter avtale med veileder.

En uke forberedelse til arbeidet med bacheloroppgaven før emnet starter.

Tittelen på oppgaven skal være på norsk og engelsk.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Godkjent arbeidsplan.
- Dokumentert deltakelse i gruppearbeidet i henhold til arbeidsplan/framdriftsplan.
- Gjennomført 5 timer veiledning.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Bacheloroppgave/fagartikkel (maks 10500 ord), gruppebesvarelse.

Bacheloroppgave/fagartikkel vurderes etter karakterskalaen A-F. Det benyttes intern og ekstern sensor.

Kravet om informert samtykke og lovens krav om personvern skal følges når studentene skriver oppgaven/fagartikkelen.

Studenter som får karakteren F, har anledning til å omarbeide oppgaven/fagartikkelen. Omarbeidet oppgave/fagartikkel leveres innen 1. november i høstsemesteret. Neste frist for innlevering av omarbeidet oppgave/fagartikkel er neste ordinære eksamen.

Studenter med «Ikke bestått» resultat kan kun levere omarbeidet versjon av bacheloroppgave til sensur én gang. Det er ikke adgang til å få vurdert omarbeidet bacheloroppgaven dersom studenten tidligere har fått vurdert sin oppgave med bestått resultat.

Ved ønske om forbedring av «Bestått» resultat på bacheloroppgave kan ikke oppgaven omarbeides, men må normalt skrives på nytt med ny problemstilling. Studenten har i dette tilfelle ikke krav på ny faglig veiledning.

Ved klage på karaktersetting på oppgaven må alle medlemmene i gruppen samtykke i og skrive under på klagen. Resultatet av klagebehandlingen gjelder for samtlige i gruppen.

Evaluering av emnet

Ingen evaluering.

HSSOS30311 Praksis 2: Sosialt arbeid i praksis (Vår 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for *Bachelorstudium i sosialt arbeid*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått alle eksamener i andre studieår.

Undervisningssemester

6. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten skal ved endt praksisperiode:

1. Redegjøre for praksisstedets samfunns- og institusjonsmandat og sosionomens faglige mandat på dette praksisstedet.

2. Redegjøre for hvilke tjenester/virkemidler/metoder/modeller/verktøy praksisstedet rår over for å oppnå sin målsetting. Reflektere over sammenhengen mellom tjenester/virkemidler, politiske målsettinger og brukerens situasjon.
3. Vise kunnskap om hvilke eksterne samhandlingsparter praksisstedet har og hvilken rolle disse spiller for praksisstedets arbeid.
4. Redegjøre for faglig litteratur som ligger til grunn for praksisstedets arbeid: fra studiet så langt og minimum to kilder fra "ny" faglig litteratur, herunder forskning og utviklingsarbeid relevant for praksisstedet.
5. Utføre minst fem faglige oppgaver selvstendig (arbeid i relasjon og forvaltningsoppgaver,) på ulike arenaer (med bruker, kolleger og/eller samarbeidspartnere). Reflektere over utførelsen av oppgaver og justere utførelsen under veiledning.
6. Beherske minst ett faglige verktøy/arbeidsmetoder som anvendes på praksisstedet.
7. Legge fram faglig arbeid og diskutere dette med en gruppe kolleger på praksisstedet.
8. Reflektere over utviklingen i egen etisk tenkning, verdier og menneskesyn under veiledning av praksisveileder.
9. Ha ferdigheter i muntlig og skriftlig framstilling.

Innhold

Studentene er utplassert ved ulike praksissteder og innholdet i emnet vil være noe avhengig av praksisstedet studenten er ved.

1. Praksisstedets mandat.
2. Tjenester, virkemidler og politisk målsettinger.
3. Samhandlende instanser.
4. Forholdet mellom faglig teorisk kunnskap og praksis.
5. Utføre faglige oppgaver selvstendig. Arbeid i relasjoner. Forvaltningsarbeid.
6. Ferdighet i faglig metode/verktøy/modell.
7. Presentere og motta innspill fra kolleger.
8. Utvikling av egen etisk tenkning, verdier og menneskesyn.
9. Aktiv deltakelse i praksisstedets arbeid. Skriftlig oppgave relatert til praksisstedet.

Undervisnings- og læringsformer

- Bachelor i sosialt arbeid har tre praksisperioder. Dette er den andre. Praksis vil foregå på ulike arenaer. Det forventes at studenten har praksis knyttet til arbeids- og velferdforvaltningen i en av de to første praksisperiodene.
- Studenten skal være tilstede på praksisstedet i min. 30 timer pr uke. En dag pr uke settes av til selvstudier, blant annet til arbeidet med praksisoppgave(r) og teori.
- Studenten har en praksisveileder på praksisstedet.
- Det kreves en forberedt veiledningstime pr uke i tillegg til fortløpende veiledning i ulike situasjoner. (10 timer)
- Studenten har også en skoleveileder ansatt på høgsolen. Skoleveileders ansvar er knyttet til godkjenning av skriftlige arbeidskrav og deltakelse i evaluering av studenten.
- Utover veiledning, er læreformen i praksis at studenten i størst mulig grad, ut fra egen kompetanse, praksisstedets egenart og hvor langt i studiet studenten har kommet, deltar aktivt i praksisstedets arbeid.
- Ved oppstart av praksisperioden/emnet skal studenten, i samarbeid med praksisveileder, utarbeide en lærekontrakt, se emnehefte spesifikk del (blir tilgjengelig i Fronter). Lærekontrakten er et planleggingsdokument over hva studenten kan lære gjennom deltakelse i praksisstedets ulike oppgaver og tjenester.

Praksis

12 uker praksis - 13 uker ved utenlandspraksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskrav som må godkjennes for å få praksisperioden bestått, er følgende:

- Ukentlig veiledning med praksisveileder må være gjennomført
- Fravær må være innenfor godkjente grenser. For fravær: Se "Utfyllende bestemmelser for bachelorutdanningene i arbeids- og velferdsfag, barnevern, sosialt arbeid og vernepleie"
- Kvaliteten på utførelsen av praksisarbeidet må være godkjent av praksisveileder og skoleveileder gjennom en sluttevaluering
- Skriftlig praksisoppgave må godkjennes av skoleveileder. Oppgaven skal være på inntil 3000 ord.

Dersom skriftlig praksisnotat inneholder brukeropplysninger, skal retningslinjer for behandling av personopplysninger følges. Oppgaven skal være i tråd med høgsolenens retningslinjer for oppgaveskriving, jfr. bibliotekets sider.

Arbeidskrav som ikke blir godkjent, kan omarbeides to omganger. Ikke innlevert arbeidskrav anses som ikke godkjent. Studenten har ikke anledning til å omarbeide arbeidskravet dersom det ikke er innlevert ved første innleveringstidspunkt.

Ved praksisstart får studenten opplyst frister for innlevering(er) av skriftlig praksisarbeidskrav.

Godkjente arbeidskrav er gyldig i ett semester. Alle arbeidskrav må gjennomføres og godkjennes samme semester.

Eksamen

Praksisperioden vurderes til Bestått/Ikke bestått. For å få praksisperioden vurdert til bestått, må alle arbeidskrav være vurdert til godkjent. Ved vurdering til "ikke bestått", må alle arbeidskrav utføres og godkjennes ved at emnet/praksisperioden gjennomføres på nytt.

Ved tvil om bestått praksisstudier inntreffer egne rutiner, "Utfyllende bestemmelser for bachelorutdanningene i arbeids- og velferdsfag, barnevern, sosialt arbeid og vernepleie". For å få praksisperioden vurdert til bestått, må alle arbeidskrav være vurdert til godkjent. Ved vurdering til "ikke bestått", må alle arbeidskrav avlegges på nytt.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Skriftlig sluttevaluering
- Resultatene behandles i studieretningsmøte og i kulleets time

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 17.03.2014

361.3 Hø

Høilund, P og S Juul (2005): *Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde*. København: Hans Reitzels Forlag. 154 s.

Kirkebøen, G (2007): *Skjevheter i fagfolks skjønn – hvordan kan beslutningstaking forbedres?* NTNU Concept rapport nr 17 kap 9.

<http://www.concept.ntnu.no/Publikasjoner/Rapportserie/Rapport%2017%20kapittelvis/Concept%2017-9%20Skjevheter%20i%20fagfolks%20skjonn.pdf> (Lesedato 04.03.2014)

305.9 Pr

Molander, A og J-C Smeby (red) (2013): *Profesjonsstudier II*. Oslo: Universitetsforlaget. (28 s)

Kirkebøen, G: *Kan vi stole på fagfolks skjønn?* (s 27-44)

Molander, A: *Profesjonelt skjønn i velferdsstaten: mekanismer for ansvarliggjøring*. (44-55)